

Wystawa Urszuli
Sawiuk w Galerii
„Oranżeria”

STR. 15

IX Noworoczna Gala
Akordeonowa
Arti Sentemo

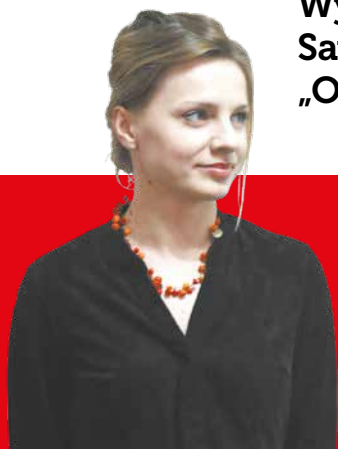
STR. 14

Zamiast Orszaku
kolędowanie przy Szopce
Bożonarodzeniowej

STR. 10

Fot. Tomasz Młynarczyk

BIULETYN INFORMACYJNY MIASTA

Radzyń

Nr 1 (107) 12 stycznia 2022 r.

ISSN 2450-1506

67 445 000 zł

DOTACJI DLA MIASTA RADZYŃ PODLASKI W LATACH 2015-2021

Jak zmieniał się w tym czasie
i zmienia się obecnie Radzyń dzięki
inwestycjom - na str. 2 oraz 4-6

Zadłużenie Miasta w ciągu ostatnich 7 lat zmalało o ponad 3,2 mln zł

Jerzy Rębek objął funkcję burmistrza 9 grudnia 2014 r. Dług Miasta, jaki odziedziczył po poprzedniej ekipie, wynosił na dzień 1 stycznia 2015 r. **13 927 850 zł**. W tym czasie Miasto spłaciło wraz z odsetkami **11 502 547,82 zł** kredytów. Obecny stan zadłużenia Miasta wynosi **10 718 272,48 zł**.

ciąg dalszy na str. **2**

Inwestycje zaplanowane na 2022 rok

Na początek roku Miasto zaplanowało na inwestycje kwotę 16 672 433,39 zł, z czego 13 877 911,76 zł to środki zewnętrzne (dotacje rządowe i środki UE). W trakcie roku, w miarę pozyskiwania nowych środków, Miasto będzie rozszerzało listę inwestycji o nowe przedsięwzięcia, reagując na pojawiające się możliwości finansowe.

ciąg dalszy na str. **2**

Sprawa Ensolu: Miasto nadal odzyskuje pieniądze

Jednym z zarzutów kierowanych do burmistrza Jerzego Rębka są perypetie przy realizacji projektu „Czysta energia w powiecie radzyńskim”. Na grudniowej sesji władarz Radzyna przypomniał sprawę, którą w dramatycznych okolicznościach przejął po swoim poprzedniku. Po zrealizowaniu projektu pozostały sprawy rozliczeń, które trwają do dziś. Miasto odzyskuje kolejne pieniądze.

ciąg dalszy na str. **8**

Inwestycje zaplanowane przez Miasto do realizacji w 2022 roku

Na grudniowej sesji Rady Miasta zaprezentowana została lista inwestycji przewidzianych na 2022 rok. Na początek roku Miasto zaplanowało na inwestycje kwotę 16 672 433,39 zł, z czego 13 877 911,76 zł to środki zewnętrzne (dotacje rządowe i środki UE). W trakcie roku, w miarę pozyskiwania nowych środków Miasto będzie rozszerzało listę inwestycji o nowe przedsięwzięcia, reagując na pojawiające się możliwości finansowe.

W obecnych planach inwestycyjnych znalazły się:

- budowa **ul. Polnej** za 3,55 mln zł, w tym 2 662 500 środków zewnętrznych,
- przebudowa **skrzyżowania ul. Lubelskiej i Sitkowskiego**

- (600 tys. zł),
- poprawa stanu infrastruktury w **zespole pałacowo-parkowym** za 11 583 829,39 zł, w tym 11 215 411,76 zł środków zewnętrznych,
- zakup sprzętu komputerowe-

- go i oprogramowania dla UM 20 000 zł,
- budowa **toalety publicznej** (300 000 zł),
- przygotowywanie projektów:
  - 1/ **rewaloryzacji Oranżerii** (159 777 zł)

- 2/ odnowienia **północnej elewacji Pałacu Potockich** (58 827 zł)

- 3/ opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pod nazwą „Przebudowa sieci wodno-kanalizacyjnej oraz kanalizacji

deszczowej wraz z odtworzeniem dróg w Radzynie Podlaskim (400 tys. zł). Chodzi o ulice: **Warszawską, Wyszyńskiego, Chomiczewskiego i Partyzantów.**

AW

Zadłużenie Miasta mimo wielu inwestycji w ciągu ostatnich 7 lat zmalało o ponad 3,2 mln zł

Podczas sesji budżetowej (29 grudnia 2021 r.) wódtarz Radzyna przekazał informację o zadłużeniu Miasta. Mimo zrealizowania wielu kosztownych inwestycji Miasto nie powiększyło zadłużenia, a jeszcze je zmniejszyło o ponad 3,2 mln zł.

Jerzy Rebek objął funkcję burmistrza 9 grudnia 2014 r. Dług Miasta, jaki odziedziczył po poprzedniej ekipie, wynosił na dzień 1 stycznia 2015 r. **13 927 850 zł**. W tym czasie **Miasto spłaciło wraz z odsetkami 11 502 547,82 zł kredytów**. Obecny stan zadłużenia Miasta wynosi **10 718 272,48 zł**.

Przez 7 lat – od roku 2015 do 2021 - w trakcie których zreali-

		Zaciągnięte kredyty	Spłaty rat	Spłata odsetek	
Zadłużenie na dzień 01.01.2015	13 927 850,00				
2015			2 220 000,00	247 628,22	
2016			920 000,00	361 230,76	
2017			960 000,00	197 688,92	
2018		5 744 000,00	1 000 000,00	276 686,98	
2019			1 145 000,00	337 538,15	
2020			1 745 000,00	178 220,40	
2021		836 422,48	1 800 000,00	113 554,39	
		6 580 422,48	9 790 000,00	1 712 547,82	11 502 547,82
Zadłużenie na dzień 31.12.2021	10 718 272,48				

zowanych zostało wiele ważnych dla miasta i kosztownych inwestycji (ich wykaz znajduje się w

odrębnym materiale), miasto zaledwie dwukrotnie korzystało z kredytów:

- 1/ w roku 2018 zaciągnęło kredyt w wysokości 5 744 000 zł
- 2/ w roku 2021 – 836 422,48 zł.

W efekcie szczegółowej kontroli gospodarki finansowej, jaka została przeprowadzona w roku 2021 w Urzędzie Miasta, **gospodarkę finansową Radzyna oceniono bardzo wysoko, określono ją jako jedną z najlepszych jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubelskim.**

Podsumowanie 7 lat włodarzowania Jerzego Rębka

Miasto pozyskało 67,5 mln zł środków zewnętrznych

W ciągu ostatnich 7 lat (2015-2021), gdy funkcję Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski sprawuje Jerzy Rębek, Miasto pozyskało 67 446 001,59 zł dotacji, w tym na inwestycje 62 588 333,78 zł, a na projekty tzw. miękkie (społeczne) - 4 857 667,81 zł.

Na grudniowej sesji Rady Miasta Burmistrz Jerzy Rębek przedstawił inwestycje powstałe dzięki pozyskanym przez Miasto dotacjom. W latach 2015-2021 Miasto **pozyskało na inwestycje 62 588 333,78 zł dotacji**. Włodarz skazał 25 inwestycji, które zrealizowane zostały (jedna w realizacji) w sumie za 62 026 599,13 zł.

Pieniądze z Tarczy Antykrzysowej 1 i 2 oraz Polskiego Ładu – to łącznie 15 338 030 zł.

Wśród inwestycji są projekty związane z **ochroną środowiska**.

Miasto zrealizowało 3 duże projekty związane z solarami i instalacjami fotowoltaicznymi (Czysta energia w powiecie radzyńskim, Słoneczna alternatywa dla Radzyna Podlaskiego oraz Słoneczny Radzyń). Wspólnie z Gminą Radzyń Podlaski przeprowadziło termomodernizację budynku konferencyjnego Urzędu Miasta.

Największym wyzwaniem była **modernizacja infrastruktury oświetlenia** ulicznego na terenie miasta.

Jeśli chodzi o inwestycje na terenach szkół miejskich z udziałem środków zewnętrznych to wymienić należy budowę **sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 (sala przy SP2 powstała ze środków własnych)**. Młodzież doczekała się budowy skateparku.

Wśród wielu **wyremontowanych i wybudowanych dróg**, włodarz wymienił ul. Łąkową, Płudzińską, Lendzinek, Przemysłową oraz Sitkowskiego (zmodernizowana wspólnie z Powiatem Radzyńskim). Obecnie trwa remont ul. Zabielskiej.

Dzienny Środowiskowy Dom Samopomocy doczekał się windy, która do inwestycję Miasto zrealizowało wspólnie z Radzyńską Spółdzielnią Mieszkaniową.

Zbudowany został budynek z **32 mieszkaniami socjalnymi**.

Od 2015 r. prowadzone są prace związane z **renowacją Pałacu Potockich**. Odrestaurowana została znaczna część unikatowych rzeźb Jana Chryzostoma Redlera, przeprowadzono remont skrzydła

zachodniego z wieżą, odnowiono wieżę wschodnią z rzeźbami i północną częścią skrzydła wschodniego oraz pawilony południowe a także południową bramę wjazdową na dziedzińcu

honorowy. Obecnie realizowany jest projekt Poprawa stanu infrastruktury zespołu pałacowo-parkowego i obszaru miejskiego w Radzynie Podlaskim.

Miasto zadbało też o pomnik

nowszej historii – przeprowadziło generalny **remont budynku dawnej katowni Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa przy ul. Warszawskiej 5a**, przygotowując obiekt do powstania w nim mu-

zeum.

Na tzw. projekty miękkie (społeczne) pozyskano w sumie **4 857 667,80 zł**.

Anna Wasak

WYKAZ DOTACJI POZYSKANYCH W LATACH 2015-2021 NA INWESTYCJE ORAZ PROJEKTY MIĘKKIE (SPOŁECZNE)

Lp	Nazwa	Łączna wartość inwestycji	Pozyskane przez Miasto środki UE i dotacje rządowe
1	Czysta energia w powiecie radzyńskim – 1000 solarów	7 944 045,24 zł	6 226 542,62 zł
2	Budowa ul. Łąkowej	799 419,86 zł	617 433,29 zł
3	Słoneczna Alternatywa dla Radzyna Podlaskiego – 381 solarów i 78 instalacji fotowoltaicznych	5 191 508,61 zł	3 475 437,19 zł
4	Termomodernizacja budynku konferencyjnego	774 299,35 zł	339 794,35 zł
5	Budowa skateparku	319 479,42 zł	179 771,00 zł
6	Poprawa stanu infrastruktury zespołu pałacowo-parkowego i obszaru miejskiego w Radzynie Podlaskim	22 207 123,55 zł	21 532 062,82 zł
7	Słoneczny Radzyń – 30 instalacji fotowoltaicznych	439 851,07 zł	190 747,20 zł
8	Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację infrastruktury oświetlenia ulicznego na terenie Miasta Radzyń Podlaski	2 846 524,95 zł	2 091 692,16 zł
9	Renowacja rzeźb na skrzydle wschodnim pałacu	218 776,55 zł	140 000,00 zł
10	Konserwacja kamiennych rzeźb 2016	113 775,12 zł	68 273,86 zł
11	Konserwacja rzeźb na galerii	42 822,67 zł	11 419,38 zł
12	Konserwacja bramy południowej i rzeźb na bramie	75 090,00 zł	37 545,00 zł
13	Remont elewacji pawilonu południowego	324 281,69 zł	160 000,00 zł
14	Skrzydło zachodnie	2 018 000,00 zł	1 600 000,00 zł
15	Remont wieży bramnej skrzydła zachodniego	634 500,00 zł	150 000,00 zł
16	Rzeźby, attyka wschodnia	74 322,25 zł	25 400,00 zł
17	Wieża bramna wschodnia	658 050,00 zł	240 000,00 zł
18	Elewacja skrzydła wschodniego	293 970,00 zł	130 000,00 zł
19	32 mieszkania socjalne ul. Budowlanych	1 984 766,47 zł	893 144,91 zł
20	Ul. Sitkowskiego (we współpracy z Powiatem)	5 287 130,62 zł	4 000 000,00 zł
21	Sala gimnastyczna SP nr 1	5 885 618,00 zł	1 530 200,00 zł
22	Ul. Przemysłowa	3 078 272,56 zł	1 693 000,00 zł
23	Muzeum Żołnierzy Wyklętych	457 724,64 zł	305 000,00 zł
24	Winda DŚDS	357 246,51 zł	150 000,00 zł
25	Ul. Zabielska – w budowie	708 000,00 zł	500 000,00 zł
26	Cyfrowa Gmina Radzyń Podlaski		462 840,00 zł
27	POLSKI ŁAD		10 500 000,00 zł
28	Tarcza antykrzysowa nr 1		1 338 030,00 zł
29	Tarcza antykrzysowa nr 2		4 000 000,00 zł
30	„Akcja? Aktywacja!”		976 847,68 zł
31	„Ja też chodzę do przedszkola”		392 542,53 zł
32	„Świetlica na miarę XXI wieku”		847 545,62 zł
33	„Akademia Kompetencji Kluczowych”		976 847,68 zł
34	„Czas dla seniora”		833 212,50 zł
35	MOPS: „Oddzielenie pracy socjalnej od administracyjnej”		266 660 zł
		62 026 599,13	67 446 001,59 zł

Inwestycje Miasta w latach 2015-2021

Szkoły, przedszkola, ośrodki społeczne, obiekty sportowe

1/ sala sportowa przy Szkole Podstawowej nr 1 z szatniami, sanitariatami, magazynkiem sprzętu, pomieszczeniem dla trenerów, siłownią oraz dwiema salami lekcyjnymi. W ramach inwestycji przebudowano **boisko zewnętrzne** z nawierzchnią ze sztucznej trawy oraz **ogrodzeniem** z piłkochwytnymi, wykonano również ciąg pieszo-jezdny. Koszt inwestycji 5 885 618 zł

2/ sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej nr 2 (ul. Chmielowskiego) – 2 488 513,14 zł

3/ przebudowa budynku Przedszkola Miejskiego przy ul. Chmielowskiego 8 – 79 943 zł

4/ modernizacja budynku Przedszkola Miejskiego przy ul. Armii Krajowej 12 – 82 798 zł

5/ modernizacja budynku przedszkola przy ul. Reja - 38 755 zł

6/modernizacja kotłowni w Przedszkolu Nr 2 na ul. Reja - 109 593,00 zł

7/trybuny dla kibiców na stadionie miejskim – 109 600 zł

8/ skatepark – zbudowany na placu zabaw na os. Bulwary przy ul. Jana Pawła II - 319 479,42

9/ siłownie na świeżym powietrzu - siłownie plenerowe usytuowane zostały przy ścieżce rowerowej w dwóch miejscach: obok kościoła MBNP oraz przy zalewie. Ich łączny koszt to 25 479,42 zł.

10/ winda w Dziennym Środowiskowym Domu Samopomocy – 357 246,51 zł

11/ przebudowa boiska sportowego przy ul. Chmielowskiego - 159 887,70.

Place zabaw

- przy „osiedlu Bulwary” - 90 331zł

- ul. Warszawska - 143 628 zł

- modernizacja przy Szkole Podstawowej nr 1 - 31 322 zł

- modernizacja przy Szkole Podstawowej nr 2 – ul. Chmielowskiego - 109 470 zł

- rozbudowa placu zabaw przy Przedszkolu nr 1 – 50 000,00 zł.

Inwestycje w ochronę środowiska

- „Czysta Energia w Powiecie Radzyńskim” (1000 solarów w powiecie, 150 solarów w Radzynie) 7 944 045,24

- Słoneczna Alternatywa dla Radzyna Podlaskiego (381 solarów i 78 instalacji fotowoltaicznych) –5 191 508,61 zł

- Słoneczny Radzyń (30 instalacji fotowoltaicznych) 439 851,07 zł

- Termomodernizacja budynku konferencyjnego 774 299,35 zł

- Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację infrastruktury oświetlenia ulicznego na terenie Radzyna Podlaskiego -2 846 524,95 zł

Mieszkania socjalne

- blok z 32 mieszkaniami ul. Budowlanych 1 984 766,47 zł

- termomodernizacja budynku ul. Brzostowiecka 2 – 88 600 zł

Kanalizacja:

1/ ul. Polna – 501 196 zł

2/ ul. Łąkowa – 354 123 zł

3/ ul. Budowlanych – 71 051

4/ ul. Brzostowiecka – 352 806 zł

5/ ul. Męczenników Podlaskich - 63 548 zł

6/ ul. Lisowskiego - 124 245 zł

7/ ul. Jagiellończyka - 326 890 zł

8/ ul. Płudzińska (kanalizacja deszczowa) – 57 114 zł

9/ separator na kolektorze deszczowym ul. Krysińskiego – 75 663 zł

10/ odwodnienie os. Zgoda – 7 380 zł

Wodociągi (PUK):

1/ ul. Lipińskiego

2/ ul. Broniewskiego

3/ ul. Konopnickiej

4/ ul. Żeromskiego

5/ al. Tysiąclecia

6/ os. Zgoda:

7/ ul. Norwida, Przesmyckiego, Witkiewicza

8/ os. Bulwary

9/ ul. Budowlanych

10/ połączenie ulic: Podlaskiej i Lisowskiego 40 mb

11/ ul. Lisowskiego - 240 mb

12/ ul. Lendzinek II - 320 mb

13/ ul. Jana Pawła II - 245 mb

Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody (PUK, 3,5 mln zł środków zewnętrznych)

Montaż czwartego pieca w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej.

Ciągi komunikacyjne zbudowane i przebudowane

Chodniki:

- 1/ ul. Powstania Styczniowego – 45 142zł
- 2/ ul. Baczyńskiego Lisowskiego – 34 708 zł
- 3/ ul. Matejki - 14 387 zł
- 4/ ul. Truskawkowa – 40 733 zł
- 5/ ul. Wybickiego – 56 118 zł
- 6/ dojście do Gimnazjum nr 2 ul. Sitkowskiego – 17 487 zł
- 7/ ul. Parkowa – 100 947 zł
- 8/ul. Partyzantów – 49 980 zł
- 9/ ul. Chmielowskiego z zatoką postojową - 31 538 zł
- 10/ ul. Warszawska – 102 664 zł
- 11/ ciąg pieszy ul. Słowackiego-Wisznicka - 19 998 zł
- 12/ ul. Wisznicka (ciąg pieszo-jezdny) - 207 570 zł
- 13/ przejście od ul. Wyszyńskiego do ul. Jagiellończyka z parkingiem – 152 858 zł
- 14/ Chełmońskiego - 10 035 zł
- 15/ Wieniawskiego - 35 618 zł
- 16/ ciąg pieszy ul. Zabielska - Wisznicka (25 tys. zł)
- 17/ Modernizacja ścieżki rowerowej. Zakupiono 18 szaf wraz z akumulatorami na potrzeby oświetlenia ścieżki rowerowej oraz wykonano umocnienia skarpy rzeki Białki przy ścieżce rowerowej. Wykonanie 71 687,27 zł.

Ulice

- 1/ ul. Płudzińska – 323 085,77 zł
- 2/ ul. Nadwitnie – 128 958 zł
- 3/ ul. Łąkowa – 799 420 zł + III etap – 79 981 zł
- 4/ ul. Lendzinek I – 334 970,92 zł
- 5/ ul. Podlaska (w ramach BO) 101 380 zł
- 6/ ul. Bulwary 10 - 93 199 zł
- 7/ ul. Sitkowskiego - przebudowa drogi powiatowej – 5 287 130,62 zł (przygotowanie planów, realizacja wspólnie z powiatem, który mógł wystąpić o dotację na re-

mont drogi powiatowej)

- 8/ utwardzenie dróg gminnych – ulic: Laskowskiego, Toczyńskiego, Prejznera, Deskura, Kamińskiego, Jarmuła, Stagrowskiego. Wykonanie 235 952,18 zł.
- 9/ Budowa drogi gminnej (ul. Przemysłowa) i skrzyżowania z drogą krajową nr 19 oraz drogą gminną nr 101969L w Radzynie Podlaskim 3 078 272,56
- 10/ rondo im. NSZZ „Solidarność” na skrzyżowaniu ul.

Ostrowieckiej z ul. Jana Pawła 2 – 59 567,68 zł.

- 11/ utwardzenie dróg na osiedlu Satuń 2 - 229 580,78
- 12/ modernizacja drogi miejskiej (dojazd do szpitala) - 69 350,00 zł.
- 13/ modernizacja ul. Bulwary, 61 758,30
- 14/ modernizacja Ostrowieckiej (miejsca parkingowe) 84 584,64
- 16/ ul. Zabielska (w realizacji) – 708 000,00

Zatoki postojowe, parkingi

- 1/ ul. Wyszyńskiego – 33 290 zł
- 2/ ul. Warszawskiej – 29 996 zł
- 3/ ul. Wybickiego – 32 419 zł
- 4/ ul. Targowa - wykorzystanie targowiska zwierząt (zamkniętego z powodu ASF) na parking
- 5/ ul. Gwardii - przystosowanie na parking części powierzchni ryneczku
- 6/ parking przy ul. Parkowej - 71 736,06 zł

Pałac

- 1/ konserwacja kamiennych kompozycji (na bramie wschodniej i zachodniej, na skrzydle wschodnim, na skrzydle zachodnim, znad alkierza w części zachodniej korpusu głównego) - 449 696,59 zł
- 2/ remont elewacji skrzydła zachodniego – 2 018 000,00 zł
- 3/ remont wieży bramnej skrzydła zachodniego – 634 500 zł
- 4/ remont elewacji pawilonu południowego w skrzydle wschodnim Pałacu – 324 281,69 zł
- 5/ wymiana części okien w pałacu
- 6/ konserwacja Żelaznej Bramy oraz dwóch kamiennych kompozycji rzeźbiarskich – 75 090,00 zł
- 7/ remont wieży bramnej skrzydła wschodniego - 658 050 zł
- 8/ elewacja skrzydła wschodniego – 293 970,00
- 8/ remont elewacji części skrzydła wschodniego Pałacu Potockich - 293 970 zł
- 9/ Poprawa infrastruktury zespołu pałacowo-parkowego i obszaru miejskiego w Radzynie Podlaskim. - 22 207 123,55 zł

Remont budynku przy Warszawskiej 5a z przeznaczeniem na Muzeum Żołnierzy Wyklętych – 457 724,64

Wykup gruntów

- od SM „SPOMLEK” - drogi bocznej od Zabielskiej - 78 243 zł
- od Wspólnoty Gruntowej: pod ul. Lendzinek I i Lendzinek II, część Truskawkowej – 228 931 zł
- od Lasów Państwowych: pod Porzeczkową i poszerzenie Morelowej - 83 443 zł
- pod ulice: Łąkową – 20 100 zł
- przy DK 19 pod ulicę Przemysłową – 125 456 zł
- Polna – 1 220 zł
- drogi dojazdowe przy ul. Warszawskiej – 82 287 zł

- nabycie nieruchomości od powiatu przy ul. Dąbrowskiego - 19 136 zł
- pod ulicę boczną ul. Chmielowskiego 84 210 zł
- ul. Polna 3565,00
- ul. Lubelska (infrastruktura techniczna) - 13.163,50
- ul. Sitkowskiego (pod parking przy SP2) - 4921,93
- ul. Poziomkowa (wykup od Starostwa) - 6667,00
- ul. Powstania Styczniowego (odszkodowanie za działkę wydzieloną pod drogę) - 18.600,00

Monitoring

- ul. Warszawska i pl. Potockiego - 24 800 zł
- Pałacu Potockich - 42 900 zł
- przebudowa monitoringu przy ścieżce rowerowej - 24 871 zł
- rozbudowa monitoringu miej-

skiego (2021) - 15 000 zł.

Inne

- Ulepszenie Targowiska miejskiego (Targowa 2) - 89 986 zł
- Urządzenie targowiska zwierząt - 95 134 zł, w związku z ASF przestrzeń jest wykorzystywana na parking
- Przebudowa oświetlenia ścieżki rowerowej
- Skwer 1050-lecia Chrztu Polski - 89 369 zł
- Parkometr - 19 434 zł
- zrealizowane 2 edycje Budżetu Obywatelskiego po 100 tys. zł (2017 r. - ul. Podlaska, 2018 - „Miejska Biblioteka Publiczna - modernizacja budynku” oraz zakup specjalistycznego wyposażenia dla Radzyńskiego Sportowego Centrum Taekwon-do); trzecia edycja za 100

tys. zł będzie realizowana w 2020 r (wygrały projekty: „Biblioteka sercem osiedla - wyposażenie w meble i sprzęt Filii nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Spółdzielczej 8” oraz „Doposażenie placu zabaw przy Przedszkolu Miejskim nr 1 przy ulicy Armii Krajowej”)

- zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania dla Urzędu Miasta za 30 tys. zł
- otwarcie Punktu Informacji Turystycznej w nowej siedzibie i jego reorganizacja, aby turyści mogli korzystać z niego w weekendy
- uruchomienie całonocnego WC (ryniec) - 50 tys. na rozwój elektromobilności
- maszt radiotelekomunikacyjny na budynku Urzędu Miasta 7 995,00 zł.

- zakup wykładzin ochronnych (wyposażenie punktów szczepień) 39 590,00 zł
- zakup samochodu dostawczego marki IVECO DAILY na rzecz utrzymania czystości w mieście i do wywozu czystych odpadów biodegradowalnych za kwotę 77 490,00 zł.
- zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania dla UM - wyposażenia sali konferencyjnej przystosowując sprzęt elektroniczny do elektronicznej obsługi sesji Rady Miasta - 39 512,53 zł.
- przebudowa wewnętrznej instalacji gazowej wraz z montażem kotła gazowego dla potrzeb centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w budynku biurowym przy ul. Parkowej w Radzynie Podlaskim - 27 060,00 zł.

- modernizacja budynku administracyjno-biurowego. Wykonano m.in. instalację klimatyzacji na sali konferencyjnej, zmodernizowano instalację alarmu, zamontowano nowe kamery monitoringu, wymieniono nieszczelne drzwi zewnętrzne w piwnicy oraz zmodernizowano pomieszczenie informatyków - 88 297,78 zł.

Przygotowana dokumentacja

- Uzyskanie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (po ponad 50 latach starań) w kwestii określenia granicy zabytku (po 57 latach starań).
- Nowy Plan zagospodarowania przestrzennego, umożliwiający rozwój miasta.

Oprac. AW

Informacje w sprawie dodatku ostonowego

Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski informuje, że postępowania w sprawach o przyznanie dodatku ostonowego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku ostonowym prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim, ul. Warszawska 32, II piętro, tel. 83 413 17 63.

Wnioski w tej sprawie będą przyjmowane przez pracownika MOPS w Sali konferencyjnej Urzędu Miasta (parter) od dnia 10 stycznia 2022r. w godzinach od 8.00 do 15.00. Istnieje możliwość elektronicznego złożenia wniosku przez platformę e-PU-AP.

Dodatek ostonowy to pomoc

jednorazowa, która przysługuje za okres 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Wnioski o wypłatę dodatku można składać do 31.01.2021 oraz do 31.10.2022 r. Wnioski złożone po tej dacie pozostawia się bez rozpatrzenia.

Dodatek ostonowy przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty w gospodarstwie:

- jednoosobowym - 2100 zł
- wieloosobowym - 1500 zł na osobę.

Za dochód gospodarstwa domowego uważa się dochód pomniejszony o podatek dochodowy, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Do dochodu nie wlicza się alimentów płaconych na rzecz innych osób.

Dochód gospodarstwa domowego ustala się na podstawie dochodów osiągniętych w:

- 2020 roku w przypadku wniosku złożonego do dnia 31.07.2022 r.

- 2021 roku w przypadku wniosku złożonego w okresie od dnia 01.08.2022 r. do 31.10.2022 r.

Dodatek ostonowy wynosi rocznie:

- 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 1150 dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Jeśli lokal mieszkalny jest ogrzewany kotłem na paliwo stałe, kominkiem, koźką, ogrzewaczem powietrza, trzonem kuchennym, piecokuchnią, kuchnią węglową lub piecem kaflowym na paliwo stałe, zasilanym węglem lub paliwami węglowodnymi i to źródło ogrzewania zgłosiłeś do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej emisyjności budynków, to możesz otrzymać dodatek ostonowy w wyższej wysokości:

- 500 zł rocznie dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 750 zł rocznie dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 1062,50 zł rocznie dla go-

sparstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,

- 1437,50 zł rocznie dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Wypłata dodatku ostonowego będzie realizowana:

- na wnioski złożone do 31.01.2022 r. - wypłata w dwóch równych ratach, tj. pierwsza rata do 31.03.2022 r., druga rata do 02.12.2022 r.

- na wnioski złożone od 01.02.2022 r. - wypłata jednorazowo, niezwłocznie po przyznaniu dodatku.

Formularz wniosku na stronie www.radzyn-podl.pl informacja z 5.01.2022 r.

Red.

Nowy karawan na wyposażeniu PUK

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych z końcem roku w drodze przetargu nabyło nowy samochód specjalistyczny typu karawan. Auto, jak wyjaśnia prezes PUK Jarosław Ejsmont, bardzo potrzebne z powodu zwiększonej liczby zgonów.

- Zakup nowego auta typu karawan było koniecznością. Do pełnej obsługi pogrzebowej potrzebujemy 6-osobowego składu. Auta, którymi dysponowaliśmy dotychczas są na 5 osób i zawsze był problem z miejscem dla pracownika, co wiązało się z angażowaniem dodatkowego auta. Nowy nabytek, to auto z miejscem dla 6 osób, także pełna obsługa przemieszcza się jednym pojazdem i nikt na nikogo nie musi czekać. Kolejną istotą sprawą jest wyeksploatowanie pojazdów, które już posiadamy. Mają one swoje lata i często zawodzą, a nie możemy sobie na to pozwolić – wyjaśnia prezes.

To nie koniec jednak powodów zakupu nowego karawanu. Jak dodaje J. Ejsmont, kolejnym jest niestety powiększona i odczuwalna liczba zgonów, spowodowanych pandemią. - Nieraz było tak, że podczas jednego

dnia mieliśmy 5 pogrzebów i czasem był nie lada problem, aby ustalać harmonogram.

Ford Transit został w pełni wyposażony w najpotrzebniejsze rzeczy. Oprócz nowoczesnego wyglądu, na jego wyposażeniu znajdziemy wózki do prze-

wozu trumien, nowe chorągwie i krzyż, zewnętrzne nagłośnienie oraz nagłośnienie przenośne czy wewnątrz obite skórą w kolorze ecru.

Karol Niewęglowski

1 stycznia rusza nabór wniosków dla mikroprzedsiębiorców i przedsiębiorców

Uprzejmie informujemy, że zgodnie z Rozdziałem 3, § 7a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19 (Dz. U. poz. 371 z późn. zm.) Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Radzynie Podlaskim ogłasza nabór wniosków o udzielenie jednokrotnej dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy określonych branż poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19.

Wnioski można składać od 01.01.2022 r. do 15.04.2022 r.

Maksymalna kwota dotacji wynosi 5 000,- zł

O dotację mogą ubiegać się mikroprzedsiębiorcy i mali przedsiębiorcy:

Którzy na dzień 31 marca 2021 r. prowadzili działalność gospodar-

czą, oznaczoną według Polskiej Kwalifikacji Działalności (PKD) jako rodzaj przeważającej działalności kodami:

30.Z- przygotowanie i podawanie napojów,

29.A- działalność pokojów zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni,

29.Z- pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna.

Których przychód z działalności w rozumieniu przepisów podatkowych uzyskany w grudniu 2021 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego w analogicznym miesiącu roku poprzedniego lub w lu-

tym 2020 r., lub we wrześniu 2020 r., lub listopadzie 2021 r.

Którzy na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców nie mieli zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na okres obejmujący dzień 31 marca 2021 r.

UWAGA: działalność gospodarczą mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy nie może być zawieszona w dniu składania wniosku o udzielenie dotacji.

Wniosek o udzielenie dotacji należy składać wyłącznie w formie elektronicznej poprzez platformę praca.gov.pl do powiatowego urzędu pracy właściwego terytorialnie ze względu na siedzibę mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy.

Wnioski złożone w wersji papierowej nie będą rozpatrywane.

Szczegółowe informacje nt. przedmiotowej dotacji udzielane będą pod numerem telefonu: 83 352 63 20 lub 83 352 63 19.

Powiatowy Urząd Pracy w Radzynie Podlaskim

Stawki za odpady komunalne w 2022 r.

Miasto Radzyń Podlaski informuje, że od 1 stycznia 2022 r. uległy zmianie stawki za opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Dnia 30 listopada 2021 r. Rada Miasta Radzyń Podlaski podjęła Uchwałę Nr XXXIV/210/2021 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie

odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty. Na podstawie uchwały stawki w 2022 r. wynoszą:

25 zł za osobę miesięcznie, w przypadku braku kompostowania bioodpadów;

24 zł za osobę miesięcznie, w przypadku kompostowania bioodpadów (Mieszkańcy, którzy kompostują bioodpady nie mogą wystawiać BIO).

MOSiR w Radzynie zaprasza na pływalnię

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Radzynie zaprasza na pływalnię „Aqua-Miś”. Basen otwarty jest od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-22.00, natomiast w soboty i niedziele w godz. 10.00-22.00. Więcej szczegółów na <http://mosir-radzyn.pl/>

Jak zwiększyć bezpieczeństwo rowerzystów

W celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników ścieżki rowerowej burmistrz Jerzy Rębek zaproponował na listopadowej sesji Rady Miasta (30.11), by przy zjazdach ze ścieżki na ulice Wyszyńskiego, Chomiczewskiego, Jana Pawła II i Groblę Kasztanową ustawić znaki „stop” oraz umieścić tzw. przypominacze.

Są to oznakowania naniesione na nawierzchnię gruboziarnistą farbą, które podczas przejeżdżania

przez nie wydają charakterystyczny dźwięk. W ten sposób sygnalizują np. konieczność zatrzymania się i spokojnego przekroczenia jezdni. - Widziałem, jak o mały włos rowerzysta, który nagle wjechał na jezdnię, nie został wręcz „zmielony” przez pędzący samochód – tłumaczył wódcarz Radzyna. Dodał, że w związku z tym, iż minął okres trwałości projektu, można wprowadzić zmiany i umieścić takie elementy, które zapobiegłyby tragicznym skutkom wypadków z udziałem rowerzystów.

AW

Sprawa realizacji „Czystej energii w powiecie radzyńskim” i sporu z Ensolem

Miasto nadal odzyskuje pieniądze

Jednym z zarzutów kierowanych do burmistrza Jerzego Rębka są perypetie przy realizacji projektu „Czysta energia w powiecie radzyńskim”. Na grudniowej sesji władz Radzyna przypomniał sprawę, którą w dramatycznych okolicznościach przejął po swoim poprzedniku. Po zrealizowaniu projektu pozostały sprawy rozliczeń, które trwają do dziś, miasto odzyskuje pieniądze.

Źle skonstruowana umowa z 2014 roku przyczyną trudności

Umowa na instalację tysiąca solarów została zawarta z firmą Rapid 14 maja 2014 roku przez urzędującego wówczas burmistrza Witolda Kowalczyka, który przyjął na siebie rolę lidera programu obejmującego cały powiat. We wszystkich gminach miało być zainstalowanych 1000 solarów, w tym jedynie 150 na terenie miasta. Ostateczny termin wykonania całości przewidziano pierwotnie na 15 czerwca 2015 roku. Do końca września 2014 r. Rapid powinien wykonać 351 instalacji, nie wykonał żadnej.

Sytuacja zastana w grudniu 2014 roku przez nowe władze Radzyna była dramatyczna: na planowanych do zrealizowania w 2014 roku 786 solarów, do końca roku wykonane zostały jedynie 24 instalacje, do połowy lutego 2015 r. zgłoszono łącznie do odbioru 182 instalacje, a odebrano tylko 123. A więc przez 9 miesięcy w odniesieniu do odebranych instalacji projekt został zrealizowany w zaledwie 12,3%. W ciągu pozostałych czterech miesięcy, w tym dwóch zimowych, trzeba było wykonać resztę (87,7%) z 1000 zaplanowanych instalacji.

- Po objęciu przeze mnie funkcji burmistrza z dniem 9 grudnia 2014 r., najważniejszym zadaniem i problemem okazała się kwestia budowy 1000 instalacji solarnych we wszystkich gminach powiatu – mówi burmistrz Jerzy Rębek. - Z powodu wadliwie sformułowanej umowy wykonanie projektu okazało się niemożliwe dla wykonawcy. Realizacja inwestycji miała tak wiele niekorzystnych zwrotów, że całość przypominała dramatyczną fabułę filmową.

- Kto przygotowywał taką umowę?! Po co to podpisywał? - pytał wódtarz Radzyna. - Zgodnie z umową Rapid mógł wystawiać faktury raz na 3 miesiące, a okres płatności miał 30-dniowy termin, czyli 4 miesiące upływały od wykonania zadania do płatności. Rzadko która firma podołałaby takim warunkom - podsumował burmistrz.

Jednocześnie nowe władze miasta miały związane ręce. W li-

stopadzie 2014 r., w sytuacji, gdy realizacja projektu była ewidentnie zagrożona, były burmistrz Witold Kowalczyk podpisał aneks do umowy, uniemożliwiający jakkolwiek interwencję do końca stycznia 2015 roku.

Wójtowie naciskali burmistrza, by kontynuował projekt

31 stycznia 2015 r. to czas krytyczny, do którego powinna zostać podjęta decyzja. Sytuacji towarzyszył olbrzymi stres i niepewność, a wójtowie na licznych spotkaniach naciskali na burmistrza, by kontynuował zadanie. Zapada decyzja o kontynuacji projektu. Tymczasem okazało się, że wykonawca – Rapid ma poważne problemy finansowe: 28 lutego 2015 r. firma ogłosiła upadłość, w lutym komornik sądowy przy Sądzie Okręgowym Warszawa-Żoliborz przesłał do Urzędu Miasta pismo o zajęciu wierzytelności firmy. - Nie widziałem szans, by Rapid to zadanie ukończył w terminie do 30 września 2015 r. - wspomina Jerzy Rębek. Po rozważeniu sytuacji podjął dramatyczną decyzję odstąpienia od umowy z Rapidem (podobne decyzje w tym czasie podjęły samorządy Biłgoraja i Terespoła współpracujące z tą firmą) i wraz z pracownikami Urzędu Miasta rozpoczął walkę z czasem.

Tymczasem rozpętała się burza medialna, kwestionowano posunięcie burmistrza, dążono do skonfliktowania uczestników programu.

Wójtowie gmin uczestniczących w projekcie ponownie naciskali na burmistrza – tym razem, by ogłosił kolejny przetarg i kontynuował realizację projektu. - Uległem presji - przyznał burmistrz. Przypomniał o pozyskanej dotacji: - Trudno było zrezygnować z 6,2 mln zł dotacji dla powiatu radzyńskiego.

Nowe otwarcie, nowa umowa i realizacja poszła jak z płatka

Zanim można było ruszyć z nowym otwarciem, trzeba było wykonać szereg prac. Rozpoczęto od inwentaryzacji solarów na terenie wszystkich gmin powiatu. Była

to wielka praca, która spoczęła na barkach Urzędu Miasta. Burmistrz wspominał, że przeprowadzający inwentaryzację urzędnicy radzyńskiego magistratu, zastali na miejscach instalacji wielki bałagan, włącznie z porozrzucanymi bezładnie materiałami.

Ogłoszony został przetarg na wykonanie instalacji 685 kolektorów słonecznych, który wygrała firma ANTINUS Sp. z o.o. ze Skierzwic. Tym razem przygotowana została realna umowa z korzystnymi dla firmy warunkami: faktura wystawiana po zainstalowaniu 50 solarów i 7-dniowy termin płatności. - Osobiście dyktowałem warunki umowy – podkreślił burmistrz i dodał: - Dalsza realizacja inwestycji poszła jak z płatka. Szybko zakończyliśmy proces inwestycyjny.

Warto podkreślić, że całość projektu była realizowana wyłącznie przez burmistrza i pracowników Urzędu Miasta i wyłącznie na nich spoczywał ciężar odpowiedzialności za całość. - Nikt nam nie pomagał, żadna z gmin uczestniczących w programie nie oddelegowała do projektu żadnej osoby - zaznaczył Jerzy Rębek..

Komu zapłacić za materiały? Prawnicy twierdzili, że syndykowi

Kolejny zwrot pojawił się, gdy trzeba było uiścić płatności za dostarczone materiały. Burmistrz wspominał: - Komu płacimy za dostawę materiałów? Z jednej strony jest syndyk masy upadłościowej firmy Rapid, który mówi: „Tylko ja powinienem otrzymać płatności”, a z drugiej strony Ensol – podwykonawca, który dostarczył materiały, twierdził: „Dług jest nasz”.

Burmistrz zwrócił się o ekspertyzy do prawników. Według nich należało zapłacić syndykowi masy upadłości Rapida, a nie prywatnej firmie.

Sprawa depozytu sądowego i kolejne sprawy w sądach

Jednocześnie pojawił się sposób rozwiązania węzła gordyjskiego: przekazanie kontrowersyjnych

pieniędzy do depozytu sądowego. 2 VIII 2015 roku Miasto przekazało do Sądu Rejonowego w Radzynie wniosek o ustanowienie depozytu sądowego. Burmistrz: - Jesteśmy pod ogromną presją czasu. Do 30 września musieliśmy się rozliczyć z dotacji w Urzędzie Marszałkowskim, niedopełnienie tego groziłoby koniecznością zwrotu dotacji w wysokości 6,2 mln zł. Ponieważ mijał termin, a z sądu nie było odpowiedzi, pieniądze zostały przekazane syndykowi. - Nikt z wójtów nie oprotestował tego, wszyscy się na to zgodzili bezwarunkowo - przypomniał Jerzy Rębek. Odpowiedź z sądu przyszła dopiero... 2 listopada. Wtedy było już za późno. Gdybym przekazał pieniądze firmie Ensol, czekałoby mnie biedny los. To prywatna firma, a syndyka ustanawia sąd.

Ensol z decyzją burmistrza się nie zgodził i wniósł sprawę do sądu. - Miasto przegrało sprawę w Sądzie Okręgowym, choć w tym czasie Sąd Okręgowy w Białymstoku i Szczecinie wydaje zupełnie inne postanowienia - takie, jakich my się spodziewaliśmy – mówił burmistrz i dodał: - To nie moja wina, że jest taki niekompatybilny system sądownictwa. Nadal tak jest.

Miasto zaskarżyło wyrok do Sądu Apelacyjnego w Lublinie, ale ten nie uznał skargi Miasta, podobnie jak Sąd Najwyższy (2018).

Sprawa się nie skończyła. Pieniądze są odzyskiwane

Jednak nieprawdą jest, że Miasto poniosło stratę w wysokości 1 mln zł. Przede wszystkim należy tę kwotę pomniejszyć o 411 tys. zł odszkodowania od gwaranta. A to jeszcze nie zamyka sprawy. Burmistrz przypomniał, że wszyscy wójtowie uczestniczący w projekcie podpisali umowę partnerską, która obowiązuje do solidarnego pokrywania zobowiązań i w związku z tym wystąpił do wójtów o przekazanie kwot adekwatnych do nakładów (zależnych od liczby solarów zainstalowanych na terenie poszczególnych gmin). Jako pierwsza ugodę

z miastem podpisała gmina Borki, która zapłaciła wysokość swojego udziału w projekcie (49 234,55 zł).

28 grudnia 2021 r. w Sądzie Rejonowym w Radzynie podpisano ugodę z gminą Komarówka Podlaska, która zwraca miastu 36 198,70 zł. Podobna decyzja została zapowiedziana w przypadku gminy Wołyń (56 755, 15 zł).

Z pozostałymi gminami sprawy jeszcze się toczą. Jeśli chodzi o Czemierniki, to w pierwszym etapie Miasto pozwało gminę o wypłatę udziału w kosztach postępowań sądowych. Sprawa została wygrana przez Miasto w Sądzie Rejonowym i Okręgowym. Burmistrz podkreślił, że podczas rozprawy w Sądzie Rejonowym w Radzynie bardzo uczciwie zachował się były zastępca wójta gminy Czemierniki Henryk Mateusiak, który powiedział wprost: „Nic nas nie obchodziło. Chcieliśmy tylko, by burmistrz to kontynuował. Interesował nas tylko efekt działań burmistrza”.

- Mam nadzieję, że inne gminy też będą zobowiązane, aby zwrócić nam przypadające na nich kwoty. Ponosiliśmy wspólne ryzyko. Jeśli wygramy sprawę, będziemy żądać zwrotu wszystkich należności z odsetkami. Nie będzie taryfy ulgowej – zapowiada burmistrz Jerzy Rębek.

Pozostały jeszcze roszczenia Miasta wobec trzech gmin: gminy Kąkolewnica w wysokości 59 362, 32 zł, gminy Radzyń Podlaski - 215 792, 59 zł oraz gminy Ulan-Majorat - 184 506, 54 zł

Miasto złożyło także wniosek do syndyka o zwrot kwoty 864 tys. zł, wynikającej z podwójnej płatności i obciążało firmę Rapid karami umownymi w wysokości 800 tys. zł.

- Łącznie złożyliśmy wniosek do sądu i syndyka o zwrot 1,6 mln zł. Czy jest szansa na odzyskanie tych pieniędzy? Rapid ma wciąż nieruchomości w Białej Podlaskiej. Po ich sprzedaży odzyskamy część pieniędzy – podsumował burmistrz Jerzy Rębek.

Anna Wasak

Motomikołajki 2021 – podsumowanie

Pomimo że akcja zorganizowana przez radzyńskich motocyklistów pt. „Motomikołajki” już dawno dobiegła końca i co niektórzy mogli o niej zapomnieć, to motomikołaje tuż po niej mieli bardzo dużo pracy. - Zakończenie akcji i rozwieszenie 5. grudnia części zebranych rzeczy od Mieszkańców do domów dziecka, nie oznaczała dla nas zakończenia akcji - ona tak naprawdę dopiero się rozpoczęła - wyjaśnia Karol Niewęglowski, organizator akcji.

Zakupy i bezinteresowna pomoc

Motocykliści tuż po akcji zajęli się podzieleniem pozostałych rzeczy dla potrzebujących dzieci z miasta i gminy Radzyń Podlaski oraz zakupem zimowych kurtek i butów. - Ilość zebranych pieniędzy (ponad 13 tysięcy złotych) przerosła nasze najśmielsze oczekiwania. Ilość darów, które otrzymaliśmy od Mieszkańców również była imponująca. Cieszymy się, że nasza akcja znalazła zrozumienie wśród ludzi, którzy zechcieli podzielić się z potrzebującymi swoim sercem i portfelem. Za zebraną kwotę zakupiliśmy buty i kurtki zimowe dla

dzieci wskazanych przez pracowników MOPS i GOPS. Kolejna część pieniędzy została przeznaczona na węgiel dla potrzebujących rodzin. Pieniążków było na tyle dużo, że pomogliśmy także rodzinom z gminy Czemierniki – dodaje Jacek Patkowski, współorganizator.

Jak się okazuje, akcja „Motomikołajki” kryje także cichych bohaterów – ludzi, którzy nie mogli być w tym dniu z motocyklistami, a bardzo chcieli pomóc. - Wielkim pozytywnym zaskoczeniem były odbierane przeze mnie telefony z propozycją wsparcia akcji poprzez zakup najpotrzebniejszych rzeczy dla wybranej rodziny. Pomoc pły-

nęła nie tylko z Radzyna czy okolic, ale także z Polski jak i zagranicą. Do pomocy przystępowały rodziny, grupy przyjaciół i znajomych, a nawet obcych sobie ludzi. Wszyscy zorganizowali się i robili paczki dla potrzebujących rodzin. To było naprawdę coś pięknego – mówi K. Niewęglowski.

Plany na za rok

Jeśli nic nie pokrzyżuje planów, motocykliści zapowiadają, że za rok pomoc będzie niesiona na jeszcze większą skalę. - Nie chcemy zdradzać szczegółów, ale plany mamy wielkie i mamy nadzieję, że wszystko pójdzie po naszej myśli.

Jeszcze raz wszystkim serdecznie dziękujemy za pomoc i już dzisiaj zapraszamy do włączenia się w akcję za rok. A tymczasem do zoba-

czenia w nowym roku! - puentują swoje wypowiedzi Panowie.

Red.

Nowe samochody dla Komendy Powiatowej PSP w Radzynie

30 grudnia 2021 r. Powiatowa Komenda PSP w Radzynie Podlaskim otrzymała dwa nowe samochody. Symbolicznego aktu ich przekazania na ręce st. bryg. Witolda Grajcara dokonali: Lubelski Komendant Wojewódzki PSP w Lublinie nadbryg. Grzegorz Alinowski, Poseł na Sejm RP Marcin Duszek, Wicewojewoda Lubelski Robert Gmitruczuk oraz Starosta Radzyński Szczepan Niebrzegowski.

Nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy GBA 4/30 na podwoziu IVECO ML 150-320 EUROARGO, uterenowiony 4X4 ogumienie na osi tylnej bliźniacze o mocy silnika 235 KW (320 KM), układ miejsc w kabinie 1+1+4, ilość skrzytek 7 (3+3+1) podesty i półki regulowane. W wyposażeniu posiada zbiornik na wodę o poj. 4000 l oraz zbiornik na środek pianotwórczy o pojemności 10% pojemności zbiornika wody, działko wodno-pianowe DWP 16MT, szybkie natarcie o długości węża 60m sterowane ręcznie i elektrycznie, 4 zraszacze dwa z przodu i dwa z boku pojazdu, maszt oświetleniowy z lampami led, niezależne ogrzewanie prze-

działu autopompy, wyciągarka elektryczna, sprzęt łączności.

Samochód został zakupiony w przetargu organizowanym przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. Środki pochodziły z budżetu państwa oraz Funduszu Wsparcia przy Komendancie Wojewódzkim PSP w Lublinie, który został zasilony przez: Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskim, Miasto Radzyń Podlaski oraz gminy Radzyń Podlaski, Kąkolewnica, Ulan-Majorat, Wołyn, Komarówka Podlaska i

Borki.

Drugi przekazany samochód to samochód specjalny operacyjny TOYOTA COROLLA SD 1,8VVT – I+H E -CVT hybryda, 5 osobowy. Samochód zakupiony z funduszy własnych Komendy Powiatowej w Radzynie Podlaskim uzyskane za zgodą Wojewody Lubelskiego oraz Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP.

Michał Maliszewski
Powiat Radzyński

„Jedna paczka z jednej klasy - dla jednej rodziny”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzynie Podlaskim od kilku lat organizuje akcję przed Świętami Bożego Narodzenia „Jedna paczka z jednej klasy - dla jednej rodziny”. W tym roku tak jak w latach poprzednich do akcji włączyły się wszystkie szkoły z terenu miasta, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ponadpodstawowych, Szkoła Podstawowa Nr 1 i Szkoła Podstawowa Nr 2.

Jak co roku udało się zebrać pokaźną ilość paczek. Zostały one przekazane przez pracowników społecznych, rodzinom, samotnym osobom, które korzystają z pomocy radzyńskiego MOPS.

MOPS składa serdeczne podziękowania Pani Ewie Grodzkiej – Dy-

rektor LO Nr 1w Radzynie Podlaskim, Pani Grażynie Dzida – Dyrektor ZSP w Radzynie Podlaskim, Pani Bożenie Płatek – Dyrektor SP nr 1 w Radzynie Podlaskim oraz Panu Cezaremu Czarniakowi – Dyrektorowi Szkoły Podstawowej Nr 2 w Radzynie Podlaskim, wszystkim wychowawcom oraz uczniom, którzy uczestniczyli w tej szlachetnej akcji.

Andrzej Szczęch – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzynie Podl.

Złóż wniosek do Zapiecka

Lokalna Grupa Działania „Zapiecek” informuje o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem

Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w terminie od 3 do 18 stycznia 2022 r. na operacje w zakresie Podejmowanie działalności gospodarczej.

Szczegóły na stronie Zapiecka.

Uroczystość Trzech Króli w Radzynie

Bóg obecny w przestrzeni publicznej

W Uroczystość Trzech Króli w Radzynie z powodu sytuacji epidemicznej nie odbył się tradycyjny Orszak, ale po Mszy św. o godz. 9.45 mieszkańcy spotkali się przy miejskiej szopce bożonarodzeniowej ustawionej na placu Wolności na śpiewaniu kolęd, modlitwie i krótkiej refleksji.

- Stojąca w centrum miasta szopka z figurami Świętej Rodziny, pasterzy i królów ma znaczenie świadectwa, że Bóg jest ważny w naszym społeczeństwie, obecny w przestrzeni publicznej; że przeżywamy Święta Bożego Narodzenia, a nie jakieś nieokreślone zimowe, rodzinne święta – wskazał na wstępie ks. kan. Krzysztof Pawelec, proboszcz parafii Świętej Trójcy.

W spotkaniu, obok licznych mieszkańców, wzięli udział przedstawiciele władz Miasta i Powiatu Radzyń Podlaski: burmistrz Jerzy Rębek, przewodniczący Rady Miał

sta Adam Adamski, wicestarosta Michał Zając, przewodniczący Rady Powiatu i dyrektor ROK Robert Mazurek oraz prezes PUK Jarosław Ejsmont. Śpiewom kolęd przewodniczył chór parafialny.

- To wielka radość, że po raz kolejny spotykamy się przy stajence betlejemskiej, by oddawać hołd Nowonarodzonemu Zbawcy. To spotkanie jest ważne, bo w ten sposób mężnie wyznajemy naszą wiarę w przestrzeni publicznej – powiedział burmistrz Radzyna Jerzy Rębek. - Wiemy, jaka jest sytuacja w Polsce i na świecie: katolicy są coraz bar-

ziej dyskryminowani, ograniczana jest ta przestrzeń, w której możemy swobodnie wyznawać wiarę. Są miasta, które nie uznają Świąt Bożego Narodzenia. Dzięki Państwa pięknej postawie możemy co roku spotykać się tu i dawać świadectwo wiary. Wyrwajmy w tym, by być świadkami narodzin Jezusa Chrystusa i głosić Jego Słowo – zachęcał wódcą Radzyna i złożył zebranym życzenia noworoczne: - Niech Pan Bóg błogosławi Wam i Waszym Rodzinom na każdy dzień roku 2022, darzy zdrowiem i pokojem. Trudności zaś pokonujemy z godnością i w sposób będący świadectwem wiary.

- Wyrażam wdzięczność władzom miasta za miejską szopkę bożonarodzeniową wyrażającą prawdę wiary i stanowiącą znak obecności Boga w naszym życiu publicznym. Stoi ona w centrum miasta, w miejscu ważnym, symbolicznym, obok historycznego kościoła, obok pomnika Niepodległości i w pobliżu Pałacu Potockich ukazujących bogactwo historii Radzyna i naszej Ojczyzny – podkreślił ks. kan. Krzysztof Pawelec. Nawiązał też do aktualnej sytuacji: - W Europie Bóg jest usuwany z przestrzeni publicznej, niewiele brakowało, żebyśmy nie mieli prawa używać nazwy

Świąta Bożego Narodzenia. Głos sprzeciwu publicznego odniósł pozytywny skutek, co nie oznacza, że do tego pomysłu ktoś nie wróci w przyszłości. Nie chodzi o wiarę na pokaz, ale abyśmy żyli wiarą na co dzień i naturalnie wyznawali, także przez takie spotkania jak dzisiejsze.

Drugie spotkanie tego dnia przy szopce odbyło się po Mszy św. dla dzieci o godz. 11. Poprowadził je ks. Arkadiusz Markowski.

Bożonarodzeniowa szopka wraz z rozświetloną choinką stanowią świąteczną dekorację centrum miasta przez okres Bożego Narodze-

nia (szopka stoi od ostatnich dni Adwentu do Uroczystości Trzech Króli). Jest to w tym czasie cel spacerów, często przy szopce na dłużej zatrzymują się rodziny, szczególnie z dziećmi.

Miejska bożonarodzeniowa szopka w centrum Radzyna po raz pierwszy została ustawiona w ostatnim tygodniu Adwentu 2020 roku. Buduje ją Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, duże figury (Świętej Rodziny, Trzech Króli, Pasterza, Anioła i zwierząt) zostały zakupione staraniem Radzyńskiego Ośrodka Kultury. Anna Wasak

Msza św. w intencji Ojczyzny w 40. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego

Mszą św. w intencji Ojczyzny i ofiar stanu wojennego oraz złożeniem wieńców pod pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki upamiętniono w Radzynie Podlaskim 40. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego. Eucharystię sprawowali: proboszcz parafii Świętej Trójcy ks. kan. Krzysztof Pawelec oraz proboszcz parafii św. Anny ks. kan. Henryk Och.

- Pragniemy modlitewną wdzięcznością otoczyć tych, co doświadczyli cierpień w stanie wojennym czy nawet oddali życie za wolność Ojczyzny, a także zachęcić, byśmy właściwie korzystali z

wolności, oraz wznosili modlitwy za Ojczyznę współczesną, by w życiu społecznym i narodowym były obecne wartości chrześcijańskie - mówił ks. kan. Krzysztof Pawelec. Wspominając bohaterów stanu wojennego zwrócił uwagę na rolę, jaką pełnił w tym trudnym czasie Kościół. - Kapłani byli ze strajkującymi, internowanymi, wspierając ich w sposób duchowy i materialny. Dziś wielu o tym zapomniało - mówił proboszcz parafii Świętej Trójcy.

W uroczystości uczestniczyli: wicewojewoda lubelski Robert Gmitruczuk, członkowie NSZZ „Solidarność” Oddział Radzyń Podlaski z przewodniczącym Jerzym Bednarczykiem oraz przedstawiciele radzyńskich samorządów: powiatu ze starostą Szczepa-

nem Niebrzegowskim i przewodniczącą Rady Powiatu Robertem Mazurkiem, miasta z Jerzym Rębkim i przewodniczącą Rady Miasta Adamem Adamskim oraz Gminy Radzyń Podlaski z wójtem Wiesławem Mazurkiem i przewodniczącą Rady Gminy Barbarą Palicą, oraz Ireneusz Demianiuk - Gminy Komarówka i Tomasz Jurkiewicz - wójt Gminy Wołyń.

Uroczystość zakończyła się złożeniem wieńców pod pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki przez wicewojewodę Roberta Gmitruczuka oraz delegację „Solidarności” i samorządów.

Anna Wasak
fot. Michał Maliszewski

Instalacja relikwii Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki w Sanktuarium Matki Boskiej Nieustającej Pomocy

W przeddzień 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego - 12 grudnia w Sanktuarium MBNP dokonano instalacji relikwii Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki.

Podczas uroczystości została odczytana historia powstania sztandaru Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Radzynie Podlaskim, który zawisł w Sanktuarium. Błogosławieństwa relikwiarium dokonał ks. prał. Roman Wiszniewski – proboszcz parafii MBNP i dziekan dekanatu radzyńskiego. - Prosimy Cię, Boże nasz Ojczy, niech ci, którzy będą do Ciebie zanosili modlitwy przez wstawiennictwo bł. księdza Jerzego Popiełuszki kroczą śladami Pana i wpatrując się w jego przykład dążą do świętości, do miary wielkości według pełni Chrystusa. Niech słowem i życiem głoszą Ewangelię dając szczerze i autentyczne świadectwo. Niech codziennie dźwigają krzyż z Chrystusem ofiarnie służąc Tobie i braciom przez wierne wypełnianie doczesnych obowiązków i wyznają za świętym: „Zło dobrem zwyciężaj”. Niech przemieniają świat mocą Ducha Świętego i wznoszą oczy ku niebieskiej ojczyźnie, gdzie Ty Ojczy przy-

miesz ich do współdziedzictwa z Twoim Synem, który z Tobą żyje i króluje na wieki wieków – modlił się w trakcie błogosławieństwa ks. prał. Roman Wiszniewski.

Relikwiarium подарował parafii Marian Korczyk. W Sanktuarium od kilku lat wisi obraz z wizerunkiem bł. księdza Jerzego Popiełuszki, namalowany nieodpłatnie przez Kazimierza Sokola.

Każdy uczestnik liturgii otrzymał obrazek z modlitwą do Błogosławionego Księdza Jerzego.

Historia sztandaru NSZZ „Solidarność”

Idea wykonania sztandaru została zainicjowana przez działacza związkowego i samorządowego Adama Adamskiego w czasie zebrania oddziału związku na początku 2005 r. Powołano wtedy Komitet Organizacyjny, na którego czele stanął Adam Adamski, który także zaprojektował wizualizację sztandaru. Zdecydowano, by na sztandarze widniał wizerunek błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki, Kapelana Solidarno-

ści, męczennika za wiarę, bestialsko zakatowanego przez Służbę Bezpieczeństwa, patrona radzyńskiej grupy Pielgrzymki Podlaskiej na Jasną Górę. Wizerunek ks. Jerzego pochodził z obrazu, jaki otrzymał Papież Jan Paweł II z wizerunkiem księdza w dniu 17 listopada 1985 roku. Reprodukacja portretu błogosławionego męczennika pochodziła z pielgrzymki, jaką odbyli członkowie NSZZ „Solidarność” PKS Radzyń Podlaski na jego grób w Warszawie w liczbie kilkudziesięciu osób.

Zarząd Oddziału pod przewodnictwem Jerzego Bednarczy-

ka i członkowie Komitetu Organizacyjnego zebrali potrzebne fundusze od członków Związku, osób prywatnych i zakładów pracy. Zdecydowano, że po zatwierdzeniu projektu przez Zarząd Regionu w Lublinie sztandar wykona firma BITEŁ z Lublina.

Uroczyste poświęcenie sztandaru i prezentacja nastąpiły podczas głównych obchodów 25 rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” w Radzynie Podlaskim. W dniu 18 września 2005 roku w trakcie Mszy Świętej w kościele p.w. Świętej Trójcy aktu poświęcenia dokonał ksiądz prałat Wi-

told Kobyliński - były proboszcz tej parafii i dziekan radzyński, który był ogromnym wsparciem dla tworzącej się Solidarności, a jego pełne patriotyzmu i wiary homilie przez wiele lat pozostają w pamięci mieszkańców ziemi radzyńskiej. Ksiądz Prałat Kobyliński był inicjatorem budowy nowej świątyni w Radzynie Podlaskim, dzisiejszego Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy i z pewnością forma dzwonnicy przypominająca krzyże spod Stoczni Gdańskiej to jego zrealizowana wizja.

Źródło: www.mbnp

Betlejemskie Światło Pokoju dotarło do Radzyna

Harczerze radzyńskiego szczepla „Infinity” jak co roku przed świętami Bożego Narodzenia przynieśli mieszkańcom Radzyna Podlaskiego Betlejemskie Światło Pokoju. Jego oficjalne przekazanie nastąpiło podczas Mszy Świętej dla dzieci w kościele Trójcy Świętej.

„Światło Nadziei” to tegoroczne hasło niesionego przez skautów na całym świecie Betlejemskiego Światła Pokoju. Jak wspominał na początku eucharystii ks. Arkadiusz Markowski, światło jest zwiastunem przyjścia Jezusa, na którego wszyscy czekamy.

Betlejemskie Światło Pokoju co roku od ponad 30 lat zapalane jest

przez skautów od wiecznie palącego się ognia w Grocie Narodzenia Pańskiego w Betlejem. Następnie płomień przekazywany jest na wszystkie kontynenty.

W Polsce od 1991 roku Betlejemskie Światło Pokoju przekazują harcerze ze Związku Harcerstwa Polskiego. Jest ono symbolem pojednania między narodami, a głównym celem akcji jest dzielenie się radością o przyjsciu na świat Jezusa, który niesie ze sobą miłość i pokój.

Tuż po zakończonej eucharystii każdy mógł zabrać do swojego domu Betlejemskie Światło Pokoju, aby mogło stać się cichym towarzyszem wigilijnej wieczerzy.

Karol Niewęglowski

Wigilia w Miejskim Klubie Seniora

Spotkanie wigilijne w Miejskim Klubie Seniora odbyło się 22 grudnia. Z powodu ograniczeń sanitarnych miało skromniejszy wymiar, jednak nie zabrakło tego, co jest istotą wigilijnego wieczoru.

W wąskim gronie przyjaciół seniorzy, którzy spotykają się na co dzień w Klubie, przełamali się opłatkiem, złożyli sobie życzenia, wspólnie śpiewali kolędy. Tym razem był stół szwedzki, ale nie zabrakło na nim tradycyjnych wigilijnych potraw oraz pięknych dekoracji – wszystko przygotowanych przez klubowiczów. Królowała bogato wystrojona i rozświetlona kolorowymi lampkami choinka ze żłóbkiem, w którym złożone zostało

Dzieciątko Jezus.

W spotkaniu uczestniczyli klubowicze i opiekun Klubu Stanisław Wachnik, który przewodniczył modlitwie, oraz sekretarz Miasta Radzyń Podlaski Robert Targoński. W imieniu własnym i burmistrza Jerzego Rębka, Robert Targoński dziękował za udział w działaniach Miejskiego Klubu Seniora i obecność na spotkaniu, co jest dowodem, że jest to inicjatywa potrzebna w mieście. Słowa szczególnych po-

dziękowań skierował do prowadzącego Klub Stanisława Wachnika za stworzenie atmosfery otwartości i życzliwości. W imieniu Burmistrza Jerzego Rębka zapewnił, że Miasto będzie kreować coraz bogatszą ofertę kierowaną do seniorów. Na zakończenie złożył seniorom życzenia świąteczne i noworoczne.

Po przełamaniu się opłatkiem i spożyciu wigilijnych potraw nastąpiło wspólne śpiewanie kolęd.

AW

Sylwester w Miejskim Klubie Seniora

Członkowie Miejskiego Klubu Seniora w Radzynie Podlaskiej pożegnali rok 2021 i powitali 2022 na zabawie sylwestrowej.

Piękne dekoracje, suto zastawione stoły, wspaniałe humory, przyjacielska atmosfera i porywająca do tańca muzyka w wykonaniu Jacka Zabielskiego i Roberta Kwasowca sprawiły, że wspólnie spędzony czas szybko minął, ale na pewno uczestnicy zabawy chętnie i długo będą do niego wracali we wspomnieniach.

W imieniu Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski życzenia noworoczne złożyła seniorom Anna Wasak – rzecznik prasowa magistratu. Uczestnikom gratulowała także aktywności i zaangażowania

w różnorodne formy spotkań, które w trudnym czasie pandemii tworzyły przestrzeń na tak potrzebne spotkania budujące więzi międzyludzkie, mobilizujące do aktywności i dbania o kondycję fizyczną i psychiczną, rozwijania zainteresowań.

Podziękowania skierowała do Stanisława Wachnika opiekującego się Miejskim Klubem Seniora. Przypomniała, że w mijającym roku – dzięki zaangażowaniu MKS i Urzędu Miasta, we współpracy ze Stowarzyszeniem MANKO, Radzyń wygrał konkurs na bezpłatne wprowadzenie Ogólnopolskiej Karty Seniora. - To sukces, ale i zobowiązanie do Państwa dalszej aktywności na różnych polach – mówiła rzecznik.

Trwają przygotowania do utworzenia muzeum w Radzynie

W związku z przygotowaniem do utworzenia w budynku dawnej katowni Gestapo i UB przy ul. Warszawskiej 5a w Radzynie Podlaskim muzeum, przedstawiciele Miasta odwiedzili Izbę Pamięci poświęconą więźniom aresztu Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Warszawie. Odbili rozmowę z dr Tomaszem Łabuszewskim naczelnikiem Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Warszawie oraz dr Martą Milewską kierowniczką Izby Pamięci przy ul. Strzeleckiej 8.

W delegacji Radzyna byli Robert Mazurek – dyrektor Radzyńskiego Ośrodka Pamięci, w którego strukturze ma powstać muzeum, Tomasz Młynarski instruktor fotografii ROK, który wykonał dokumentację fotograficzną wizyty oraz rzecznik Urzędu Miasta Anna Wasak.

Specyfikę Izby Pamięci, formy prezentacji i działalności muzeum przedstawił dr Tomasz Łabuszewski. O radzyńskiej placówce opowiedział i materiały na jej temat zaprezentował Robert Mazurek. Obydwa miejsca miały podobny charakter: były katowniami UB, w piwnicach obu budynków zachowały się inskrypcje wykonane na ścianach cel przez więźniów katowanych za działalność patriotyczną w pokojach przesłuchań, które znajdowały się na wyższych kondygnacjach kamienicy.

W salach na parterze warszawskiej Izby Pamięci zobrazowany został rozmiar zbrodni komunistycznych, na wystawie zaprezentowane zostały podobne miejsca byłych katowni NKWD i UB, rozsiane po całej Polsce, a było ich ponad 500. Wśród kilkudziesięciu plansz z takimi obiektami znalazł się budynek aresztu w Radzynie Podlaskim.

Rozmowa dotyczyła również działań, jakie były podjęte przy tworzeniu warszawskiej placówki i możliwych formach współpracy przy powoływaniu do życia radzyńskiego muzeum.

Dr Tomasz Łabuszewski wyraził uznanie dla władz samorządowych

Radzyna za to, że budynek został ocalony dla zachowania pamięci i za podjęcie inicjatywy stworzenia w byłej katowni UB placówki muzealnej upamiętniającej przeszłość tego miejsca. Powołał się na wydany kilka lat temu przez IPN album „Śladami zbrodni. Przewodnik po miejscach represji komunistycznych lat 1944–1956”. – IPN udokumentował kilkadziesiąt miejsc w Polsce. W żadnym nie powstały izby pamięci, część z budynków już nie istnieje. Mimo wskazania, że miejsca te powinny być uhonorowane, samorządy nie podjęły starań, by je zachować, kilka zniknęło z powierzchni ziemi – mówił dr Tomasz Łabuszewski i zaznaczył, że zachowanie tych miejsc jest bardzo ważne dla zachowania prawdy historycznej o zbrodniach komunistycznych. – Zbrodniarze nie dokumentowali przesłuchań i egzekucji, ukrywali miejsca pochówków. Gdy stracimy takie miejsca w Polsce, które pokazują realia zbrodni komunistycznych, stracimy prawdę historyczną – dodał. Podkreślił, że wartością tych obiektów jest autentyczność. Najlepszym sposobem ich prezentacji jest wydobywanie historii jaka się tam działa – pokazywanie tych miejsc w sposób prawdziwy.

W kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8 w Warszawie w latach 1944-1945 mieściła się Kwatera Główna NKWD w Polsce. W latach 1945-1948 w budynku tym znajdował się areszt Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego. W dokumentach

komunistycznego resortu bezpieczeństwa nie ma informacji potwierdzających istnienie tego miejsca. Jedynymi dowodami przetrzymywania, brutalnego przesłuchiwania i mordowania żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego w piwnicach kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8 są zachowane na ścianach inskrypcje.

28 lutego 2020 r. Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu otworzył w tym miejscu Izbę Pamięci, która jest symbolicznym upamiętnieniem miejsc zbrodni komunistycznych w Polsce. W latach 1944-1956 na terenie naszego kraju istniało wiele tajnych więzień i aresztów,

które były miejscami kaźni i cierpienia osób sprzeciwiających się sowietyzacji naszego kraju. Izba Pamięci przy ulicy Strzeleckiej 8 w Warszawie jest więc reprezentatywna dla wielu miejsc zbrodni komunistycznych rozsianych po całej Polsce.

W piwnicach Izby Pamięci znajdują się zachowane w formie nienaruszonej ślady po dawnym areszcie Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Warszawie oraz inskrypcje będące dowodem cierpienia ofiar reżimu komunistycznego, co czyni to miejsce unikatowym w skali całego kraju. Piwnice w kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8 – to miejsce, które mówi o tym, jak wyglądało zniewolenie Polski po 1944

roku, miejsce okrutnych zbrodni komunistycznych, miejsce w którym historia została wyryta na ścianie.

Na parterze Izby Pamięci prezentowana jest skala represji komunistycznych na przygotowanej przez Oddział IPN w Warszawie stałej ekspozycji pt. „Czerwona mapa Warszawy”. Izba Pamięci IPN Strzelecka 8 prowadzi działalność o charakterze edukacyjnym, związaną głównie z historią represji komunistycznych w Warszawie, jak też gromadzi informacje dotyczące zbrodni komunistycznych w skali całej Polski.

Anna Wasak
Fot. Tomasz Młynarczyk

IX Noworoczna Gala Akordeonowa Kameralnej Orkiestry Akordeonowej ARTI SENTEMO

Wielka inauguracja roku kultury w Radzynie

Należąca już do kulturalnych tradycji Radzyna Podlaskiego Noworoczna Gala Akordeonowa Kameralnej Orkiestry Akordeonowej ARTI SENTEMO po raz dziewiąty odbyła się 8 stycznia w hali widowiskowo-sportowej ZSP. Zaskoczenia nie było. Koncert miał jak zwykle wspaniałą, różnorodny, ambitny repertuar, profesjonalne, pełne artyzmu i pasji wykonanie, przesympatyczną atmosferę oraz piękną, wzmacniającą wyraz artystyczny i emocje oprawę wizualną. Fani Orkiestry jako pierwsi wysłuchali kilku premierowych wykonań.

Gości, którzy wypełnili obszerną halę widowiskowo-sportową, powitał założyciel, kierownik artystyczny i dyrygent ARTI SENTEMO Zbigniew Czuryło, dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Lipińskiego w Radzynie, założyciel i kierownik artystyczny Orkiestry, wraz z Dorotą Semeniuk - jej menadżerką i sekretarz Stowarzyszenia Melodia Art.

Tym razem obecnością swą spotkanie zaszczytli m.in. ordynariusz siedlecki ks. bp Kazimierz Gurda, diecezjalny duszpasterz środowisk twórczych ks. dr Piotr Radzikowski, senator RP Grzegorz Bierecki, poseł na Sejm RP Dariusz Stefaniuk, wicewojewoda Robert Gmitruczuk, radny Sejmiku Wojewódzkiego Ryszard Szwał, Lubelska Kurator Oświaty Teresa Misiuk, dyrektor Centrum Kultury i Sztuki w Siedlcach Artur Mydlak. Na koncert przybyło liczne grono samorządowców z burmistrzem Radzyna Jerzym Rębkim i starostą radzyńskim Szczepanem Niebrzegowskim oraz wójtami gmin powiatu radzyńskiego, którzy objęli wydarzenie patronatem. Na widowni nie zabrakło sponsorów koncertu i Orkiestry. Ciepłe słowa dyrygent skierował do wiernej publiczności, która jak zwykle nie zawiodła i wypełniła obszerną salę widowiskowo-sportową.

Występ rozpoczęły trzy kolędy. Dwie Orkiestra wykonała z wokalistką Magdą Kuraś.

W pierwszej części koncertu królowała muzyka klasyczna. W programie znalazły się m.in. uvertura do opery „Cyrulik Sewilski” G. Rossiego, walc J. Straussa „Nad pięknym modrym Dunajem” i „Taniec węgierski” J. Brahmsa.

Publiczność wysłuchwała dwóch utworów w wykonaniu studentów Akademii Muzycznej w Gdańsku: Justyny Czuryły (flet) i Jakuba Stefaniaka (akordeon). Duet po zaledwie 3 miesiącach wspólnego muzykowania zdobył 1. nagrodę na Międzynarodowym Konkursie w Belgradzie.

W części koncertu poświęconej muzyce filmowej i rozrywkowej Orkiestra wykonała takie utwory

jak: A. Piazzola „Oblivion” i tango „Scent of a woman”. Radzyńska publiczność wysłuchwała premierowych wykonań: uvertury do opery „Carmen” G. Bizeta, „Czardasza” M. Rizola. Suita z filmu „Bandyta”, „Lekkiej kawalerii” Franza von Suppe. Melomanów zachwyciły „Caravan” D. Ellingtona, „Taniec bałkański”, walc W. Kilara z filmu „Trędowata”.

Od ostatniej Gali Noworocznej, która z powodu pandemii odbyła się nie w styczniu, ale lipcu 2021 r. Arti Sentemo dało 16 koncertów. Orkiestra m.in. zainaugurowała XII Międzynarodowe Spotkania Akordeonowe Sanok 2021, wystąpiła w Zamku Biskupim w Janowie Podlaskim podczas Pride of Poland, 16 grudnia wystąpiła z koncertem w Filharmonii im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie, gdzie za występ dziękowano owacjami na stojąco i zespół bisował 3-krotnie. Orkiestra zajęła 1. miejsce na 12. World Open Music Competition.

Wydana została nowa płyta z VIII Noworoczną Galą Akordeonową zarejestrowaną przez firmę Softsound Piotra Rusakowicza, która zapewniła obsługę techniczną także tegorocznej Gali.

Zbigniew Czuryło nie tylko mówił o ostatnich dokonaniach zespołu, ale też z rozrzewnieniem wracał pamięcią do jego początków, gdy obecni muzycy byli jeszcze dziećmi. Zapowiedział jubileusz 40-lecia Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Karola Lipińskiego w Radzynie, który obchodzony będzie w maju, a także 30-lecie swej pracy na stanowisku dyrektora PSM.

Przypomnijmy, że Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie w marcu br. przyjęło Zbigniewa Czuryłę do grona krajowych konsultantów Centrum Edukacji Artystycznej.

Skład ARTI SENTEMO: Adam Dudek, Jakub Stefaniak, Karol Zbaracki, Szymon Lipiński, Stanisław Krupa, Jakub Mackiewicz, Jakub Paliwoda, Marcel Semeniuk, Anna Szczęsna - akordeony, Justyna Czuryło (flet), Julia Drożdż (instrumenty perkusyjne).

Anna Wasak

Dzieci z Radzyna i okolic w akwareli Urszuli Sawiuk

Radzyński Ośrodek Kultury zaprosił na wystawę Urszuli Sawiuk pt. „Twoje dziecko twarzą wernisażu”. Złożyły się na nią portrety dzieci namalowane w trudnej i pracochłonnej technice akwareli. Wernisaż odbył się 17 grudnia w Galerii „Oranżeria”. Wystawa stanowiła podsumowanie dwumiesięcznego projektu zrealizowanego przez ROK wspólnie z artystką.

Wystawa była wyjątkowa, gdyż pokazywała portrety najmłodszych mieszkańców Radzyna i okolic. Otworzył ją opiekun Galerii „Oranżeria” ROK Arkadiusz Kulpa, który powitał wszystkich zebranych i przedstawił Urszulę Sawiuk. Następnie artystka opowiedziała, jak powstawały portrety. – Tworząc je kładłam duży nacisk na materiały. Rysowałam na papierze bawełnianym i z użyciem akwareli o naj-

wyższym stopniu światłoodporności – mówiła malarka. Na potrzeby wystawy powstało łącznie 37 portretów. Każdy stanowi interpretację zdjęć dzieci przesłanych przez rodziców. – Przy ich malowaniu korzystałam z bogatej gamy kolorów oraz stosowałam silne kontrasty – wyjaśniała Urszula Sawiuk.

Zaprezentowane na wystawie obrazy zostały namalowane w technice akwareli, która jest mało popu-

larna wśród artystów. – Bierze się to z tego, że jest to bardzo trudna sztuka. Nie wybacza błędów oraz wymaga szybkiego malowania. Na poprawne nałożenie pigmentu ma się tylko kilkanaście sekund, później zasycha on i nie można już niczego cofnąć ani poprawić. Ponadto w akwarelach nie używa się białego koloru, który należy przewidzieć przed rozpoczęciem malowania – tłumaczyła artystka.

Na zakończenie wernisażu Urszula Sawiuk wręczyła wszystkim dzieciom rysunki. Ponadto, w podziękowaniu za zorganizowanie wystawy, przekazała dyrektorowi ROK Robertowi Mazurkowi, opiekunowi Galerii „Oranżeria” Arkadiuszowi Kulpie oraz instruktorowi ROK Tomaszowi Młynarczykowi namalowane przez siebie portrety.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

Wystawa w 35. rocznicę śmierci Mieczysława Stagrowskiego

23 grudnia na parterze Urzędu Miasta w Radzynie, odbył się wernisaż wystawy fotografii pt. „Mieczysław Stagrowski. Nauczyciel – Przyjaciel – Człowiek wielki duchem”. Jej organizatorem był Radzyński Ośrodek Kultury, we współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym oraz Stowarzyszeniem Przyjaciół I LO w Radzynie Podlaskim. W inauguracji wystawy licznie udział wzięli wychowankowie pana profesora, harcerze oraz pasjonaci turystyki i krajoznawstwa.

– Wystawa została przygotowana z okazji 35. rocznicy śmierci Mieczysława Stagrowskiego. W ten sposób chcieliśmy przypomnieć wszystkim sylwetkę tego pedagoga, harcerza i turysty – podczas inauguracji wystawy powiedział Robert Mazurek, dyrektor ROK i autor ekspozycji. Na wystawę złożyło się 40 plasz ukazujących bogatą działalność Mieczysława Stagrowskiego. – Jeden człowiek, a tyle różnych środowisk potrafi jednoczyć nawet 35 lat po swojej śmierci. Nadal jest wzorem dla młodzieży, czego potwierdzenie stanowi działalność I

Szczepu Harcerskiego „Infinity”. Za jego przyczyną odbył się m.in. cykl lekcji wychowawczych o Mieczysławie Stagrowskim – mówiła Ewa Grodzka, dyrektor I LO w Radzynie Podlaskim.

Na zakończenie wernisażu odbyło się podsumowanie konkursu, który był efektem przeprowadzonych przez radzyńskich harcerzy lekcji. Druha Anna Zabielska wręczyła nagrody zwycięzcom: Martynie Muniowskiej, Idzie Kowalskiej, Kornelii Łukasik, Agacie Szczuchniak, Mai Fajkowskiej i Wiktorii Warpas.

Mieczysław Stagrowski urodził się w 1909 r. w Wielączy k. Zamościa. W 1928 r. złożył egzamin dojrzałości w Państwowym Gimnazjum im. J. Zamojskiego w Zamościu. W latach 1928-33 studiował na wydziale Nauk Humanistycznych KUL, gdzie uzyskał dyplom magistra filozofii w zakresie filologii klasycznej. Pracę pedagogiczną Mieczysława Stagrowskiego przerwało aresztowanie przez Niemców 9 XI 1939 r. i osadzenie w więzieniu na Zamku w Lublinie. Przebywał tam do 9 III 1940 r. Po zwolnieniu wyjechał do Zwierzyńca, gdzie do 30 V 1941 r. prowadził nie bacząc na konsekwencje – tajne nauczanie. Następnie wraz z małżonką Aleksandrą przyjechał do Radzyna Podlaskiego, z którym się już nigdy nie rozstał. W obawie przed aresztowaniem zatrudnił się jako dozorca drogowy i pracował w tym charakterze do 1944 r., dając jednocześnie tajne lekcje.

W 1944 r. przystąpił wraz z innymi do odbudowy szkolnictwa w Radzynie. W czasie długiej pracy zawodowej Mieczysław Stagrowski

niezwykle umiejętnie łączył obowiązki nauczyciela z pracą społeczną w harcerstwie. I dlatego większość jego wychowanków pamięta Go nie jako nauczyciela, a druha. Szczep Harcerski „Węzeł” przy LO uchodził za najlepszy w byłym dużym województwie lubelskim. Dopełnieniem zainteresowań druha Stagrowskiego była turystyka i krajoznawstwo. Kiedy w 1972 r. przeszedł dosyć nieoczekiwanie na emeryturę, nie przerwał swojej aktywności. W marcu 1972 r. wraz z grupą społecznych działaczy założył Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, którego

przez wiele lat był wiceprezesem a następnie Prezesem Honorowym. Potrafił skupić wokół siebie liczne grono nauczycieli krajoznawców i młodzieży.

Mieczysław Stagrowski zmarł 23 grudnia 1986 r. Został pochowany na cmentarzu parafialnym w Radzynie Podlaskim.

Patronat honorowy nad wydarzeniem sprawowali: Burmistrz Radzyna Podlaskiego Jerzy Rębek oraz Starosta Radzyński Szczepan Niebrzegowski.

Red.

Fot. Tomasz Młynarczyk

Akcje Honorowego Krwiodawstwa w Radzynie

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie, Oddział Rejonowy PCK w Radzynie i działający przy nim Klub Honorowych Dawców Krwi, Sanktuarium MBNP, Spółdzielcza Mleczarnia „Spomlek” oraz Radzyński Ośrodek Kultury zachęcają do udziału w terenowych akcjach poboru krwi. W 2022 r. odbędzie się ich aż 15.

Krew będzie można oddawać przy Spółdzielczej Mleczarni

„Spomlek”, gdzie akcje odbędą się: 20 stycznia, 17 marca, 12 maja, 7 lipca, 27 października i 22 grudnia. Natomiast przy Sanktuarium Matki Boskiej Nieustającej Pomocy darem krwi będzie można podzielić się: 10 lutego, 7 kwietnia, 2 czerwca, 4 sierpnia, 22 września i 17 listopada. Ponadto trzy razy będzie okazja do oddania krwi na pl. Wolności – 3 marca, 28 lipca i 1 września.

Za każdym razem zbiorki będą się odbywały w godz. od 8.30 do 12.00.

Oddawanie krwi jest całkowicie bezpieczne, ponieważ do pobierania używany jest wyłącznie jałowy sprzęt jednorazowego użytku. Przed każdym oddaniem krwi u dawcy wykonywane są badania laboratoryjne i badania lekarskie, na podstawie których dawca jest kwalifikowany do oddania krwi. Jeden dawca może oddać jednorazowo tylko 450 ml. Kobiety mogą oddawać krew 4 razy w ciągu roku, a mężczyźni 6 razy – jednak nie częściej niż co 8 tygodni.

Na krew czekają chorzy oraz

poszkodowani w nieszczęśliwych wypadkach. Jest wiele chorób, które leczy się uzupełniając brakujące elementy krwi. Krwotoki, przeszczepy organów, choroby hematologiczne wymagają przetaczania składników krwi. Podczas zabiegów chirur-

gicznych, kiedy ubytek krwi jest duży, często potrzebna jest transfuzja. Jednym źródłem krwi jest wtedy zdrowy człowiek.

Robert Mazurek

Fot. Tomasz Młynarczyk

Cudze chwalicie, swoje poznajcie... (cz. 33)

Wynagrodzenie za zniewagę krzyża

W Radzynie, przy skrzyżowaniu ulic Międzyrzeckiej i Płudzińskiej, stoi niewielki metalowy krzyż. Najprawdopodobniej jest on następcą drewnianego symbolu męki pańskiej, który został tutaj postawiony dla wynagrodzenia znieważonego przez armię Imperium Rosyjskiego krzyża.

Przyczynkiem do wybuchu powstania styczniowego były wydarzenia z 1861 r. 27 lutego, na placu Zamkowym w Warszawie, odbyła się manifestacja religijno-patriotyczna. Jej celem było wyrażenie sprzeciwu wobec polityki prowadzonej przez władze rosyjskie. Zakończyła się ona znieważeniem i porąbaniem krzyża oraz pacyfikacją ludności. Na rozkaz gen. Zabłockiego wojska rosyjskie otworzyły ogień do zgromadzonych, w wyniku czego zginęło 5 osób. Wielu zostało też rannych. Wieści o tych wydarzeniach bardzo szybko rozeszły się po kraju i wywołały duże wzburzenie ludności. Sytuacja powtórzyła się 8 kwietnia. Rosjanie zaczęli strzelać do tłumu, który zebrał się na warszawskim placu zamkowym by odśpiewać pieśni patriotyczne. Zginęło wówczas około 100 osób.

Na terenie Diecezji Podlaskiej, zarządzeniem bpa Beniamina Szymańskiego, odbywały się modlitwy i nabożeństwa odprawiane za poległych w wydarzeniach z lutego i kwietnia. Rozpoczęły się też manifestacje religijno-patriotyczne. W Radzynie miały one miejsce w kościele Świętej Trójcy, gdzie wikariusz ks. Józef Żebracki wygłaszał patriotyczne kazania. 20 marca 1861 r., po nabożeństwie żałobnym, odbyła się procesja na rogatki miasta. Jej celem było ustawienie drzewa świętego przy ul. Międzyrzeckiej. Miała to być pamiątka warszawskiego krzyża, który został znieważony i porąbany przez Rosjan. Przy jego poświęceniu ks. Józef Żebracki wygłosił płomienne kazanie, którego treść przytaczam poniżej.

„Tu oto Krzyż Pański!

Krzyż! To nigdy okropne narzędzie męki Jezusowej, jest dziś w oczach wiary znakiem zbawienia i chwały. Religia stara się ten znak rozmnażać i uwieczniać. Krzyż jest wstępem do nabożeństw, wyrazem błogosławieństwa, tarczą obrony. Uznano za rzecz do uswiatobliwienia pomocną, kłaść nie tylko na sobie znak krzyża, ale mieć

go przed oczyma w kościołach, domach, a nawet w miejscach publicznych, w które podróżować lub spoglądać się zdarza. Jest to teraz znak dowodzący, że tam kraj, że tam lud katolicki mieszka, gdzie Krzyże stoją.

Domagajcie się tej zbawiennej intencji Kościoła. Niech wam parafianom stawiającym ten znak Krzyża Pańskiego, znak ten zwiastujący zbawienie, niech wam będzie wszelką pociechą w tem jeszcze życiu. Niech każdemu tędy przechodzącemu będzie ratunkiem i pomocą, niech mu się wydaje, że nie sam jest w otwartym polu lub w drodze, gdy Krzyż Pański jest przy nim.

Niech ten Krzyż, który jest godłem naszego odkupienia, który jest przedmiotem czci naszej, pociechą naszą, który w dniu sądu ostatecznego ukaże się na niebie w blasku chwały jako tron sprawiedliwego Sędziego, niech ten krzyż w dniu 27 lutego tego roku w Warszawie znieważony od nas na wynagrodzenie tej zniewagi z większą jeszcze niż dotąd czcią będzie uwielbiany. Ten Krzyż i ten znak miłości Boga ku rodzajowi ludzkiemu niech i w nas Polacy, synowie jednej matki ziemi naszej, ożywi miłość wiary ojców naszych, którą wyznajemy, niech nas połączy węzłem braterskiej miłości i zespoli naród, który by nie pragnął jak tylko tego, co jest sprawiedliwe, wielkie, święte.

O Królowo Polski, Maryjo, za Twym ludem – zawsze Cię jako Matkę i szczególną swoją opiekunkę czczącym – przyczyni się do Boga. Amen.”

Niestety pierwotnie ustawiony

krzyż nie przetrwał próby czasu. Nieznana jest też jego dokładna lokalizacja. Przypuszcza się, że jest to miejsce u zbiegu ulic Międzyrzeckiej i Płudzińskiej, gdzie obecnie stoi niepozorny metalowy krzyż. Przymocowana jest do niego postać ukrzyżowanego Jezusa Chrystusa, tabliczka z napisem „INRI” oraz druga tabliczka, na której przeczytamy: „Serca nasze - / - sercu Twemu /.

Tekst i zdjęcia:
Robert Mazurek

RADZYŃSKIE PODRÓŻE TEATRALNE ZAPRASZAJĄ NA SPEKTAKL

RANDKA W BISTRO

ROBOTA: MARZANNA GRAFF I ALEXANDER MIKOŁAJCZAK Z GOSPODARSTWEM INŻYNIEREM KATARZYNY WIKCZA
REŻYSER: KAROL STEPOWSKI SCENARIUSZ: MARZANNA GRAFF MUZYKA: BARTEK PIASECKI SŁOWA PISENEK: ALEXSAMIRA POTYKOS GRAFIKA: KAROL KIERZYŃKA
PRODUKCJA: NAMA TEATR

15 STYCZNIA 2022 R. (SOBOTA) GODZ. 17.00
SALA WIDOWISKOWO-KINOWA RADZYŃSKIEGO OŚRODKA KULTURY (UL. JANA PAWŁA II 4)
WSTĘP WOLNY (WEJŚCIÓWKI DO ODGERAMA W RADZYŃSKIM OŚRODKU KULTURY W GODZ. 8.00-16.00)
INFORMACJE DODATKOWE: ROBERT MAZUREK, TEL. 606-234-320

ORGANIZATORZY:

PATRONAT MEDIALNY:

ZAPRASZAJĄ NA

KONCERT KOŁĘD I PASTORAŁEK

Kołodobranie 2022

WYSTĄPIĄ:
DZIECI Z PRZEDSZKOLI MIEJSKICH,
MARTA, MACIEJ I PIOTR SKOWRON,
GRUPA PIELGRZYMKOWA 15A I 15B,
MARLENA I JAROSŁAW STEFANIAK,
MILENA MICHAŁAK, IGA USS, GABRIELA CIEMINA,
ZESPÓŁ WOKALNY SOS W RADZYŃNIU PODLASKIM,
MIEJSKI KLUB SENIORA, KLUB SENIORA „RADZYŃSKIE WRZOSY”,
ZESPOŁY WOKALNE „PRZYJAZNE NUTY” I „RADZYŃNIACY”

16 STYCZNIA 2022 R. (NIEDZIELA), GODZ. 15.00
SALA WIDOWISKOWO-KINOWA RADZYŃSKIEGO OŚRODKA KULTURY (UL. JANA PAWŁA II 4)

KAŻDY UCZESTNIK KONCERTU OTRZYMA W PREZENCJI
„RADZYŃSKI ŚPIEWNIK KOŁĘD I PASTORAŁEK”

„Radzyń Podlaski. Niezwykłe zwykłe zdjęcia”

„Radzyń Podlaski. Niezwykłe zwykłe zdjęcia” to projekt, w ramach którego Radzyński Ośrodek Kultury przygotowuje publikację zawierającą zbiór archiwalnych fotografii. Odnajdziemy w nim znajome, ale jednak odmienne oblicze Radzyna.

Dzięki tej książce przypomniemy sobie miejsca, których już nie ma. Udamy się też na spacer radzyńskimi ulicami, po zespole pałacowo-parkowym czy do kościoła Świętej Trójcy. Z pozostałych niekiedy fotografii spoglądać będą na nas dawni mieszkańcy Radzyna, ponadto będziemy świadkami historycznych wydarzeń.

Książka „Radzyń Podlaski. Niezwykłe zwykłe zdjęcia” uświetni obchody 555-lecia uzyskania przez nasze miasto praw miejskich. Jej premiera odbędzie się 31 marca 2023 r. Do tego momentu na łamach portalu Kocham Radzyń Podlaski będziemy publikować kolejne zdjęcia, które wzbogacą przygotowywaną publikację. Będzie to kontynuacja cyklu „Stary Radzyń”, w ramach którego do końca 2021 r. ukazało się 628 fotografii.

Tym samym zwracamy się z

apелеm – do mieszkańców naszego miasta i instytucji działających na jego terenie – o pomoc w uratowaniu przed bezpowrotną niepamięcią dawnych obrazów Radzyna. Udostępnijcie je Radzyńskiemu Ośrodkowi Kultury w celu wykonania kopii i skanów. Chcemy również, abyście podzielili się z nami swoimi wspomnieniami – wobec skąpej ilości źródeł drukowanych, w wielu przypadkach to one są jedynym rejestrem dawnych wydarzeń.

Zapraszam do Radzyńskiego Ośrodka Kultury (ul. Jana Pawła II 4) lub do kontaktu pod nr tel. 606-234-320 bądź adresem e-mail: radzyn@op.pl

Robert Mazurek
Fot. Mirosław Piasko

W Radzynie wyruszą śladami „Władcy Pierścieni”

Radzyński Ośrodek Kultury i działające przy nim Radzyńskie Stowarzyszenie „Podróżnik” zapraszają na spotkanie autorskie, którego gościem będzie dziennikarz sportowy i podróżnik Tomasz Gorazdowski. Wydarzenie, odbywające się w ramach 38. edycji „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami”, rozpocznie się 14 stycznia o godz. 18.00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Zenona Przesmyckiego w Radzynie Podlaskim. Wstęp wolny.

– Tomasz Gorazdowski zabierze nas w miejsca wyjątkowe, na sam koniec świata: do Nowej Zelandii i na wyspy Pacyfiku śladami trylogii J.R.R. Tolkiena „Władca Pierścieni”. Wraz z podróżnikiem wybierzemy się m.in. do Hobbitonu oraz Mordoru – powiedział nam Robert Mazurek, dyrektor Radzyńskiego Ośrodka Kultury. Ponadto uczestnicy spotkania doświadczą zapierającej dech i różnorodnej przyrody Nowej Zelandii oraz bajecznie tropikalnych plaż wysp Pacyfiku. Odwiedzą też egzotyczne kraje, takie jak Wyspy Cooka, Vanuatu czy Samoa, które często trudno nawet zlokalizować na mapie.

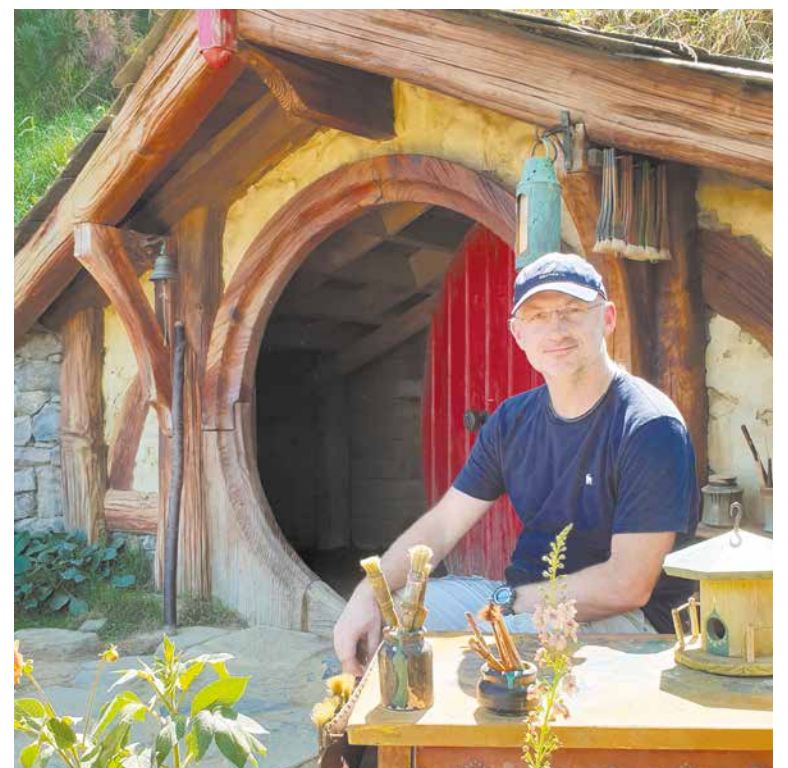
Tomasz Gorazdowski urodził się w 1967 r. Dziennikarz sportowy, przez blisko 25 lat związany z Programem Trzecim Polskiego Radia. Obecnie prowadzi audycje w Radiu 357. Gdyby nie był dziennikarzem, byłby piłkarzem albo zawodowym podróżnikiem. Uwielbia dalekie podróże i eksplorowanie świata – odwiedził już ponad 100 państw. Objechał na motocyklu świat dookoła, samochodem przejechał trzy Ameryki, a na wszelkie sposoby Azję i Oceanie. Kocha kuchnię świata, ale sam konsekwentnie nie gotuje. Owocem jego szalonych wypraw są książki podróżnicze: „126 dni na kanapie. Motocyklem dookoła świata” (2010), „Przez trzy Ameryki” (2015) i „Obietnica Tia-

ki. O niezwykłości Nowej Zelandii i wysp Pacyfiku” (2021).

Na „Radzyńskie Spotkania z Podróżnikami” zaprasza Burmistrz Radzyna Podlaskiego Jerzy Rębek oraz Starosta Radzyński Szczepan Niebrzegowski, a także organizatorzy: Radzyński Ośrodek Kultury i działające przy nim Radzyńskie Stowarzyszenie „Podróżnik”. Sponsorami wydarzenia są: firma drGerard, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych oraz Przedsiębiorstwo

Energetyki Ciepłej w Radzynie Podlaskim. Patronat nad spotkaniem objął ogólnopolski miesięcznik „Poznaj Świat”, portal Kocham Radzyń Podlaski, Telewizja Radzyń, Biuletyn Informacyjny Miasta Radzyń oraz Informator Powiatowy. Więcej informacji o wydarzeniu dostępnych jest na <http://www.podroznik-radzyn.pl/podroznicy/158-tomasz-gorazdowski.html>

Red.

„Cudowna terapia” w Radzyńskim Ośrodku Kultury

Radzyński Ośrodek Kultury oraz działające przy nim Radzyńskie Stowarzyszenie „Podróżnik” zapraszają na spektakl teatralny pt. „Cudowna terapia”. Na publiczność czekają błyskotliwe dialogi, zabawne życiowe sytuacje i trzy wspaniałe kreacje aktorskie: Dominiki Ostałowskiej, Dariusza Kordka i Artura Pontka. Wydarzenie, organizowane w ramach 13. edycji „Radzyńskich Podróż Teatralnych”, odbędzie się 27 lutego 2022 r. (niedziela) w sali widowiskowo-kinowej ROK. Początek o godz. 17.00.

Państwo Dorek są doświadczonym małżeństwem, które – jak to w życiu – ma za sobą dobre i złe chwile. Spotykamy ich, kiedy są wypaleni i znudzeni, a zarazem groteskowi w swoich małżeńskich kłótniach o drobiazgi. Doszli do wniosku, że nie pozostaje im nic innego, jak się rozstać. Przed ostateczną decyzją wybrali się jednak do wybitnego psychoterapeuty, by dać sobie ostatnią szansę na uratowanie małżeństwa.

Czy za pomocą różnych ćwiczeń terapeutycznych uda się pojednać parę, która potrafi

urządzać sobie niezłe piekło? Czy specjalista znajdzie sposób, by małżonkowie zrozumieli, jak wiele ich łączy, by zaczęli ze sobą współpracować i słyszeć się wzajemnie? I czy przypadkiem terapeuta po spotkaniu z taką parą sam nie będzie potrzebował pomocy? Już niedługo przekonamy się o tym w Radzynie.

Sponsorami spektaklu są: firma dr Gerard, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Radzynie Podlaskim. Patronat nad wydarzeniem sprawują: Telewizja Radzyń, portal Kocham

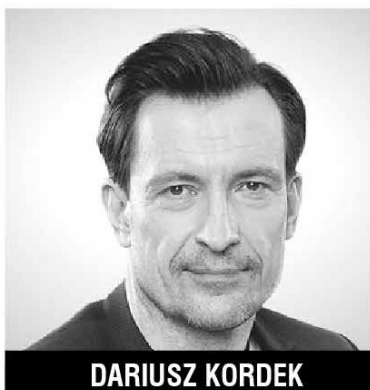
Radzyń Podlaski oraz Biuletyn Informacyjny Miasta Radzyń. Więcej o wydarzeniu można dowiedzieć się na www.facebook.com/radzyn.teatr

Bilety w cenie 90 zł można nabyć w Radzyńskim Ośrodku Kultury (ul. Jana Pawła II 4) w godz. od 8.00 do 16.00 lub na <https://www.kupbilecik.pl/imprezy/66605/Radzyn+Podlaski/Cudowna+Terapia>. Grupowe zamówienia biletów przyjmuje Robert Mazurek, tel. 606-234-320.

Red.

DOMINIKA OSTAŁOWSKA

DARIUSZ KORDEK

ARTUR PONTEK

„Poezja fotografii – fotografia poezji” (cz. 2)

Radzyński Ośrodek Kultury i działający przy nim Radzyński Klub Fotograficzny „Klatka” zapraszają do udziału w projekcie „Poezja fotografii – fotografia poezji”. Zadaniem uczestników jest „sfotografowanie wierszy” autorstwa Elżbiety Kalarus.

Co miesiąc, na łamach Biuletynu Informacyjnego Miasta Radzyń oraz portalu internetowego Kocham Radzyń Podlaski, będziemy publikować nowe wiersze Elżbiety Kalarus. Zadaniem uczestników projektu jest ich interpretacja za pomocą fotografii. Na zakończenie projektu wszystkie przesłane zdjęcia zostaną zaprezentowane na wystawie w Galerii „Oranżeria” Radzyńskiego Ośrodka Kultury, której wernisaż odbędzie się 16 grudnia 2022 r. Ponadto, wybrane przez autorkę fotografie znajdują się w wydawnym z tej okazji tomiku poezji.

Na zdjęcia będące fotograficzną interpretacją drugiego wiersza pt. „Gdy...” czekamy do 31 stycznia 2022 r. pod adresem bocianpl@wp.pl

Gdy...

A gdy wiatr od słońca,
wyzłoci nagą skórę,
osuszy mokre czoło,
zaleje ciepłem oczy?...

Gdy rozpędzone serce,
zmeni swą strukturę,
uspokoi oddech,
zetrze zapach nocy?...

A gdy wiatr od morza,
zbudzi krwi naturę,
zburzy spokój ducha,
wichrem w zmysły wkroczy?...

Gdy zazdrosny księżyc,
o serca purpurę,
rozleje się na skórę
i światłem swym otoczy?...

Fot. Małgorzata Bilaska

W związku ze 148 rocznicą męczeństwa Unitów w Drelowie (17 stycznia) i w Pratulinie (24 stycznia) – przypominamy sylwetkę bohaterskiego Biskupa Unickiego Jana Kalińskiego urodzonego w Radzynie

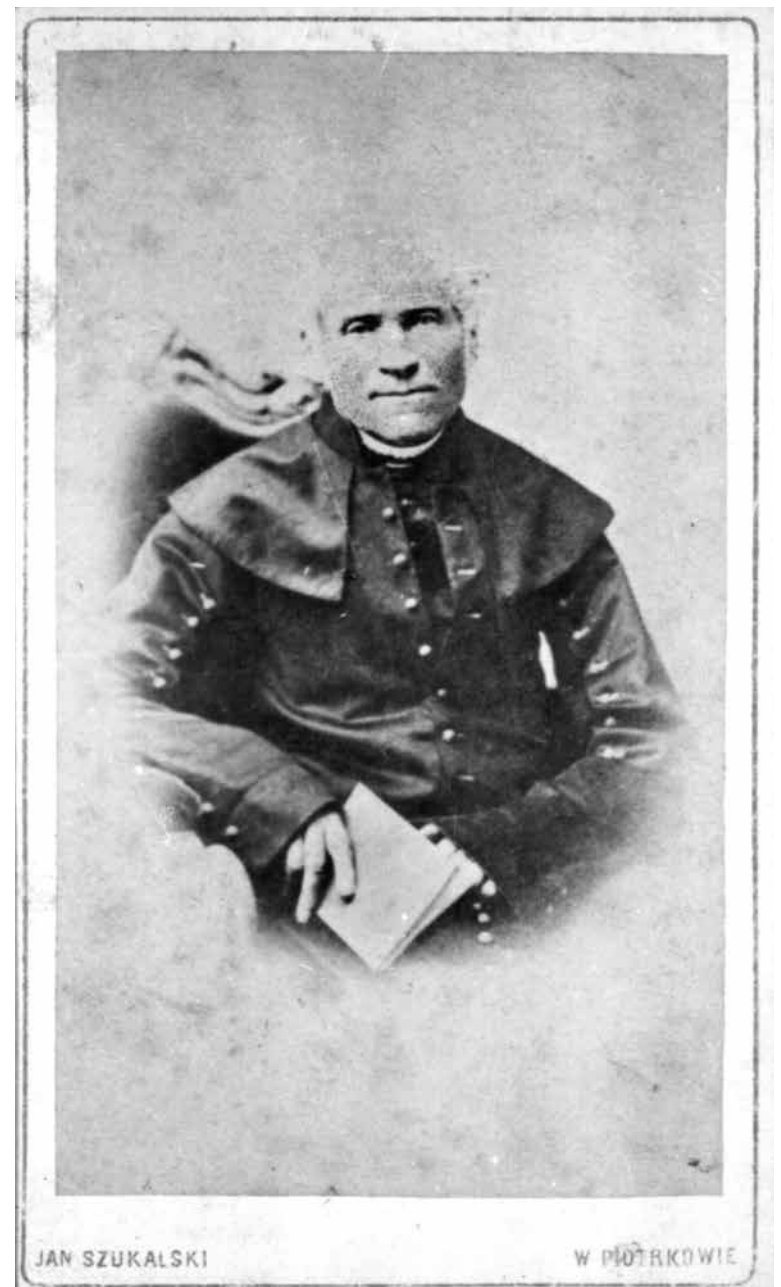
WALCZĄCY UNITA

Jego życie to jedna wielka walka, z carskimi urzędnikami, generałami, patriarchami Cerkwi Prawosławnej oraz zdrajcami, którzy całkowicie chcieli zniszczyć wszystko, co polskie. Podczas tej walki nie upadł ani się nie ugiął, pomimo tego, że dostał mnóstwo ciosów. Walczył też z przeciwnościami losu. Po śmierci żony pomimo nawału obowiązków zajął się wychowaniem trzynaściorga dzieci. I na tym polu nie upadł i wychował je na porządnych ludzi i patriotów. Kilkoro z nich wybrało stan duchowny. Mowa o biskupie unickim Janie Kalińskim.

Jan Mikołaj Kaliński urodził się 14 maja 1799 roku w Radzynie Podlaskim. Był synem Teodora Kalińskiego, proboszcza parafii unickiej w Radzynie, kanonika kapituły chełmskiej, kapitana wojsk polskich i aktywnego działacza w powstaniu kościuszkowskim oraz Anny Kalińskiej z Jankowskich. Przyszły biskup miał troje rodzeństwa, brata Józefa i dwie siostry Katarzynę i Zofię. Dzieciństwo Jana Kalińskiego upłynęło w pobliżu stuletniej świątyni unickiej w Radzynie, która stała tam, gdzie obecnie znajdują się domy nauczyciela, gdzie wielokrotnie widział ojca odprawiającego nabożeństwa. Widział też walkę ojca z zaborcą, gdy w obliczu groźących kar ignorował nakazy dowódców rosyjskich. Teodor był przykładem dla swoich dzieci, które wychowywał w duchu patriotyzmu i miłości do zniewolonej ojczyzny. Wtedy kształtowały się powołanie i patriotyzm Jana. Edukację rozpoczął w szkole powiatowej w Białej Podlaskiej, skąd w 1817 roku przeniósł się do szkoły pijarów w Łukowie. W 1819 roku wstąpił do seminarium duchownego w Chełmie, gdzie w 1822 roku przyjął święcenia kapłańskie. W tym też czasie ożenił się z młodszą Anną Rogalską, z którą będzie miał siedmiu synów i sześć córek. Od 1822 roku pracował w parafii w Drobatyczach, a od 1923 roku w parafii w Choroszycach. Równocześnie z polecenia biskupa Ferdynanda Dąbrowy - Ciechanowskiego jako wolny słuchacz jeździł na wykłady do Uniwersytetu Wileńskiego. W 1840 roku został dziekanem dekanatu bielskiego, gdzie w tajemnicy przed władzami założył Towarzystwo dla Ubezpieczenia Unii. Rok później cała sprawa wyszła na jaw i Kaliński został aresztowany. Sąd wojenny skazał go na zesłanie na Syberię, jednak przed karą uchro-

nił go akt łaski, który uzyskał od carskiego namiestnika Królestwa Polskiego, generała Iwana Fiodorowicza Paskiewicza. Jednak pomimo ułaskawienia został usunięty z urzędu dziekana i oddany pod ścisły nadzór policji. W 1842 roku zmarła jego żona Anna i musiał sam zająć się wychowaniem trzynaściorga dzieci. Od 1852 roku pełnił funkcję proboszcza parafii w Konstantynowie, a od 1857 roku dziekana dekanatu łosickiego. Jako dziekan wystosował w imieniu duchowieństwa unickiego do władz rosyjskich pismo z prośbą o przywrócenie wspólnego zarządu dla wyznań katolickiego i grekokatolickiego oraz utrzymanie dotychczasowej nazwy – grekokatolicy, zamiast ustanowionej urzędowo – grekounici. 16 marca 1862 roku z powodu ciężkiej choroby biskupa eparchii chełmskiej Jana Teraszkiewicza, został mianowany jego zastępcą i koadiutorem, a rok później po śmierci biskupa (1 marca 1863 roku), 26 marca 1863 roku objął urząd biskupa chełmskiego, ale ze względu na stanowczy sprzeciw władz carskich nigdy nie został konsekrowany. Głównym oponentem Kalińskiego był ksiądz Władimir Aleksandrowicz Czerkaskij, dyrektor główny carskiej Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, który miał za złe biskupowi stosowanie języka polskiego jako wykładowego w seminarium duchownym oraz uważał go za spiskowca i „papistę”. Ponadto odmowa święceń biskupich uniemożliwiała Kalińskiemu wyświęcanie nowych duchownych unickich, co miało na celu wprowadzanie do diecezji chełmskiej duchownych sprzyjających Cerkwi Prawosławnej sprowadzanych z innych diecezji. Nie bez znaczenia było również zaangażowanie Kalińskiego w powstanie styczniowe, które wyrażał

przez modlitwy w tej intencji oraz jawne dowody sympatii wobec powstańców. 30 marca 1863 roku, papież Pius IX potwierdził nominację Jana Kalińskiego na biskupa diecezji chełmskiej, jednak i to nic nie pomogło. Władze carskie nie wydały zgody na konsekrację i Kaliński do końca sprawowania tego urzędu pozostał biskupem nominatem. Rządy biskupa Kalińskiego przypadły na okres zastrzonej rusyfikacji po upadku powstania styczniowego. Biskup był zdecydowanym zwolennikiem polskiego charakteru diecezji i stanowczo sprzeciwiał się planom podporządkowania jej Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej, która wymuszała wprowadzenie prawosławnych ksiąg liturgicznych i obrządku, języka rosyjskiego w seminarium, podczas kazań i nauczania oraz usuwania z cerkwi organów, konfesjonatów, bocznych ołtarzy i innych sprzętów katolickich. Ponadto był ciągle skonfliktowany z duchowieństwem popieranym przez władzę i dążącym do rusyfikacji. Szczególnie skonfliktowany był z księdzem Józefem Wójcickim przełożonym chełmskiej szkoły diakonów, wielkim zwolennikiem rusyfikacji i szpiegiem księcia Czerkaskiego. Kaliński nałożył na Wójcickiego kary kościelne i pozbawił go urzędu, lecz ten poskarżył się u swoich sojuszników. Biskup za tę decyzję został ostro upomniany i ukarany finansowo przez carskiego namiestnika Królestwa Polskiego Konstantego Nikołajewicza Romanowa. Ponadto Romanow podniósł Wójcickiego do godności kanonika i mianował go profesorem seminarium duchownego w Chełmie. Jan Kaliński cały czas odmawiał wykonywania nakazów władz rosyjskich. Wciąż odprawiał nabożeństwa w języku polskim, śpiewał godzinki, odmawiał różaniec, nie usunął

nakazanych sprzętów. Ponadto Kaliński cały czas informował Stolicę Apostolską o tragicznej sytuacji unitów na Podlasiu. Skutkiem jego działalności była trzykrotna interwencja Stolicy Apostolskiej u władz rosyjskich oraz oficjalna nota wystosowana 10 lutego 1865 roku zarzucająca Rosji nieprzestrzeganie postanowień konkordatu z 1847 roku. Rząd carski nie pozostawił tego bez odpowiedzi i wzmógł swoją ingerencję w sprawę diecezji. We wrześniu 1866 roku do seminarium chełmskiego sprowadzono czterech oddanych Prawosławiu i wrogo nastawionych wobec Stolicy Apostolskiej profesorów z Galicji, czemu Kaliński ostro się przeciwstawił. Za ten opór 22 września 1866 roku został aresztowany i ponownie skazany na zesłanie. Miejscem jego karni miała być Wiatka – miasto znane jako miejsce zesłań Polaków. Przed samym wywozem na zesłanie gubernator lubelski Michaił Andrejewicz Buckowski propono-

wał biskupowi Kalińskiemu wolność, powrót do urzędu, szybką konsekrację biskupią i 10 tysięcy rubli pensji pod warunkiem, że wycofa język polski z katechizacji i seminarium oraz odda diecezję pod władzę Cerkwi Prawosławnej na co Kaliński odpowiedział, że woli niewolę i śmierć niż zdradę swoich zasad i kościoła unickiego. 17 października 1866 roku biskup Jan Kaliński dotarł do Wiatki. Zmarł 19 października 1866 roku, dwa dni po przybyciu do miasta, po wypiciu szklanki herbaty, stąd duże prawdopodobieństwo, że został otruty. Przy jego śmierci obecny był inny zesłaniec, katolicki biskup, metropolita wileński Stanisław hr. Adam Krasiński, który dał mu ostatnie namaszczenie i pochował go w Wiatce. Po aresztowaniu biskupa Jana Kalińskiego władzę w diecezji chełmskiej przejął jego najzaciętszy wróg Józef Wójcicki.